Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5247 — 6/19 ՄԱՅԻՍ 1903 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 22 ՍԷՖԷՐ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5247

درعلیه‌ده غلطه‌ده ﴿ آره‌وك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցo Փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

Ս. ՄԻՒՌՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԸ

Այսօրուան Գ. էջին մէջ հրատարակած ենք Ս. Միւռոնի օրհնութեան հանդէսին մանրամասն նկարագրութիւնը զոր զրկած է մեզ Կիլիկիոյ մեր մասնաւոր Թղթակիցը:

ԲԱՐԻՔԻՆ ՄՐՑՈՒՄԸ

Համբարձման տօնին մօտաւորութիւնը, աւանդական դարձած սովորութեան մը համաձայն, հանրութեան եւ մամուլին ուշադրութիւնը մասնաւոր կերպով կը դարձընէ դէպի մարդասիրական այդ մեծ հաստատութիւնը որ արդէն երբեք դադրած չէ համակրանքի առարկայ ըլլալէ: Այս անգամ, սակայն, ուրիշ տեսակէտով մը՝ այժմէութիւնն ստացած են Հիւանդանոցին գործերը, — նոր թեւի մը շինութեան առթիւ, որով կը զբաղի այս միջոցիս Հոգաբարձութիւնը: «Թեւ» բառը անբաւական կ'երեւայ բացատրելու ձեռնարկուած գործը, որուն վրայ աւելի ճշգրիտ գաղափար մը տուած պիտի ըլլանք՝ «տաղաւարներու կառուցում» ըսելով: Եւ արդարեւ, չինուելիքները մէկերկու, կամ թերեւս երեք տաղաւարներ են, բարեբարներու առատաձեռնութեան համաձայն, հիւանդարանի ծառայելու սահմանուած: Այդ տաղաւարները,—որոնց յատակագիծերը պատրաստած է տաղանդաւոր ճարտարապետ Լեւոն էֆ. Կիւրեղեան,—պիտի կառուցուին բժշկական նորագոյն պահանջմանց համաձայն եւ իւրաքանչիւրը այս կամ այն հիւանդութեանց յատուկ. այնպէս որ, մեր Հիւանդանոցը՝ որ արդէն նշանակելի բարւոքումներ կրած է ներքնապէս, վերջին տարիներուն մէջ, չհիսուած քով մը վար չպիտի մնայ եւրոպականներէն, օրինակի համար Թագաւորի Ֆրանսական հիւանդանոցէն որ տաղաւարի դրութեամբ հաստատուած է: Երբ հիւանդները փոխադրուին այդ տաղաւարներուն մէջ, հիւանդարանի ծառայող արդի սրահներն ալ պիտի յատկացուին ջերմատաւորներուն, որոնց նեղ կու գան ուայնքան մնասաբեր են արդի գնոյցարկները:

Ինչպէս կը տեսնուի այս հակիրճ տեղեկութենէն, Հիւանդանոցը նոր ու զգալի քայլ մը առնելու վրայ է առողջապահական բարւոքման ճամբուն մէջ եւ անտարակոյս կարգը պիտի գայ որ օրին մէկն ալ բարեար մը կամ բարեբարներ՝ վիրաբուժական գործողութեանց յատուկ շէնքի մը կառուցման ծախքը ստանձնեն, ինչպէս մեծահարուստ յոյն մը, Պ. Մավրոկօրտաթօ, 3000 ոսկիով կառուցանել տուաւ վիրաբուժական հոյակապ սրահ մը՝ Եէտի գուլէի Ցուռաց հիւանդանոցին մէջ: Անշուշտ այս պէտքն ալ պիտի լրացուի յառաջիկայն, մարդասիրական ազնիւ ներշնչումով մը, ինչ որ չիպակեցաւ այսքան տարիներէ ի վեր հարուստներուն քով, Հիւանդանոցին չշինուած եւ շինուելիք մասերուն համար:

Որո՞նք են նոր կառուցուելիք տաղաւարներուն ծախքը ստանձնողները եւ ի՞նչ գումարի կը հասնի անոնց նուիրատուութիւնը.— այս կէտերը յայտնի չեն տակաւին ու կանխաւս ալ է անոնցմով զբաղիլը: Հոգաբարձութիւնը խղճամտի կերպով կը տնօրինէ ամէն բան, եւ իր վայելած ընդհանուր վստահութիւնն ու համակրանքը նոր գրգիռ մըն են արդէն Հիւանդանոցին ստարելու: Արդի ծրագրային վիճակին մէջ իսկ, տաղաւարներուն շինութիւնը բարեգործական մրցումի մը դուռ կը բանայ անուղղակէս եւ եթէ կան անհատներ որոնք իրենք ալ, սիրուած անձի մը լիշատակը յաւերժացնել կ'ուզեն, ահա՛ գործադրութեան դեղեցիկ եղանակ մը իրենց:

Տ. Ա.

ՄԱԼԱԶԿԵՐՏԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Կարինէն ապրիլ 26 թուականով մեզ կը գրեն, նահանգին էնվարը Շարգյեհ պաշտօնաթերթէն առնելով.— Ընթացիկ ամսոյ 16ին, չորեքշաբթիէն հինգշաբթի գիշեր, ժամը 7½ին միջոցները, Կարսոյ քաղաքին մէջ մէկ, Նամրէվանի (Նարման) մէջ մինը, իսկ Խնուսի մէջ երեք անգամ երկրաշարժի թեթեւ բայց երկարատեւ ցնցումներ զգացուեցան, սակայն, փա՛ռք Աստուծոյ, կեանքի կորուստ եւ ուրիշ վնասներ չպատճառեցին: Բայց ցաւով իմացուեցաւ Թոքատի գայմագամութեան մէկ հեռագիրէն թէ լիչեալ գաւառակին ենթակայ Պաթնոս գիւղախումբին մէջ նոյն գիշերն զգացուած բուռն ցնցումը մէկ երրորդի համեմատութիւնով կեանքի ու շէնքերու վնաս պատճառած է: Ասոր վրայ՝ նահանգիս Վսեմ. կուսակալը ազգու հրամաններ տուաւ Պայազիտի միաթէսարիֆութեան, որպէս զի գաւառագլուխ կեդրոնն ու մերձակայ գաւառակները փութան հարկ եղած օգնութիւնները ու նպաստները ընել, ինչպէս նաեւ անօրինուին արկածեալները սնուցանելու եւ պատսպարելու միջոցները: Նոյնպէս, Ն. Վսեմութիւնը հրամայեց թէ պէտք է ծանուցանել կեանքի եւ այլ կորուստներուն ճշգրիտ քանակը:

Միեւնոյն գիշերը, միեւնոյն ժամուն, վերոյիշեալ Թուքաք գաւառակին սահմանակից եւ Պիթլիսի կուսակալութեան ենթակայ գտնուող Մալազկերտի մէջ բուռն երկրաշարժ մը տեղի ունեցաւ: Ցնցումներուն հետեւանօք, յիշեալ գիւղաքաղաքը ու մօտակայ գիւղերը բոլորովին աւերակ դարձան, եւ բնակիչներուն մեծագոյն մասը զոհ գացին: Եւ որովհետեւ փլատակներուն ներքեւ մնացողներէն դեռ կը գտնուէին ողջեր, նոյն նահանգին կուսակալութենէն զեկուցուեցաւ գործաւորներ ու հաց հասցընելու պէտքը: Հեռագրական այս զեկոյցին վրայ, նահանգին Վսեմ. կուսակալը գաւառակներուն հարկ եղած հրամանները տուաւ, բաւականաչափ հաց, գործաւոր եւ այլ պիտոյքներ հայթայթել եւ փութով հասցընել արկածին վայրը:

Ինչպէս կը հասկցուի առնուած տեղեկութիւններէն, այս անգամուան ցնցումներուն կեդրոնն էր Մալազկերտի գիւղաքաղաքը, ուր աւելի բուռն կերպով զգալի եղած են, եւ հեռաւորութեան համեմատութեամբ՝ սաստկութիւնն ալ ածտիճանաբար նուազած է, ուստի եւ վնասները սահմանափակ մնացած են կեդրոնին ու շրջավայրերուն մէջ:

Միեւնոյն ժամուն պատահելուն պատճառաւ, Մալազկերտի երկրաշարժին հակառուածը նկատուող տեղւոյս երկրաշարժը թէեւ նոյնչափ սաստիկ չէր, սակայն գրեթէ իրը մէկ վայրկեան տեւողութիւնով զգացուեցաւ: Ցաւոյդ ու միւս գիշերներն ալ մերթ ընդ մերթ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուեցան: Աստուած անգամ մըն ալ ցոյց չտայ:

Մալազկերտի մէջ կան բազմաթիւ ընտանիքներ՝ որոնք փլատակներու ներքեւ մնացած ու մեռած են. նաեւ կան զաւակներու եւ ընտանիքի շատ մը տէրեր՝ որոնք թէեւ անձամբ վիրաւոր վիճակի մէջ կրցած են մաղապուր ճողոպրիլ, սակայն մերկ ու անպատսպար վիճակի մէջ են:

Կ'ըսուի թէ Մալազկերտի մերձակայ եղող Պուլանըգի, Ախաթի եւն. գաւառակներուն կեդրոնները ու գիւղերն ալ զանազան աստիճաններով վերծ մնացած չեն արկածին հետեւանքէն:

Վերջին պատուն Թուքաքի գայմագամութեան կողմէ նահանգին կուսակալութեան ուղղուած հետագայ հեռագիրը կը պարզէ կորուստներուն աստիճանը:

Պատճէն հեռագրին.—«Պաթնոս գիւղախմբին մէջ գտնուած մզկիթը, տարրական նախակրթարանները ու Հիւսէյին փաշային երկու տուները անվնաս մնացած են. իսկ գիւղախմբին մնացորդ մասերը, ինչպէս նաեւ Խաճիլի, Մոլլա Իպրահիմ, Զումիքօ, Մոլլա Մուսթաֆա կոչուած գիւղերը հողին հետ բոլորովին համահաւասար դարձած են: Երկսեռ բնակիչներէն չորս հարիւր երեսուն Իսլամ ու հարիւր լիսուն Հայ զոհ գացին: Տասնըեօթը գիւղալ մասամբ աւերակ դարձան, իսկ մնացորդ մասին մէջ երկու սեռէ հարիւր ինսնըսուն հոգի մեռան: Սիփքի գիւղախմբին մէջ, Մոլլա հասան, Պէրտավ, Միրզէ Գարա Խալիտի Ուլեան գիւղերը բոլորովին, իսկ ութը գիւղ մասամբ աւերակ դարձան. երկսեռ բնակիչներէն ութսունը-հինգ հոգի մեռան, ինչպէս նաեւ անասուններէն մեծագոյն մասը: Կեդրոնին ենթակայ Սանճաք գիւղին մէջ վեց-մարդ մեռան, տասնըվեց գիւղ. աւերակ դարձան: Եղանակին բերմամբ, արջառները ու միւս կենդանիները ախոռներու մէջ ըլլալով, բազմաթիւ կորուստներ տեղի ունեցան, սակայն դեռ կարելի չէ ճշդել ասոնց թիւը: Մարդկային դիակները հետզհետէ կը հանուին փլատակներու տակէն: Իսպառ աւերակ դարձած գիւղերը լեցուն են անասուններու դիակներով, զորս կարելի չէ անհետացնել: Ցարակից գիւղերուն բնակիչները առ այժմ պատսպարելու համար հինգ հարիւր վրանի մեծ պէտք կայ, եւ զասոնք յարմար է հայթայթել Վանայ կողմերէն, քանի որ այդ նահանգը սահմանակից է: Սիփքի գիւղախումբին համար ալ, մեր նահանգէն ուղարկուելու պայմանաւ, իւրաքանչիւր լիսուն վրանի պէտք կը զգացուի: Այս տեղեկութիւնները քաղուած են քննութեան համար նոյն տեղէն վերադարձող նախկին ու թարիրաթ քեթիպիին տեղեկագրէն: Այս էֆէնտիները պատմեցին նաեւ թէ ցեղապետ Հիւսէյին փաշային խօսքն նայելով, այժմ փլատակներուն ներքեւ ողջ մարդ մնացած չէ եւ թէ գործաւորներուն ուտելու եւ պատսպարան հայթայթելու տեղի չկայ. ուստի հարկ չէ գործաւորներ ուղարկել մինչեւ որ բնակիչները տեղաւորուին:»

Ի նկատ առնելով աւերումներուն ասոնցմէ ու զոհերուն թիւը, անհրաժեշտ է համարել թէ Մալազկերտի ու Պաթնոսի երկրաշարժերը ամէնէն սաստիկն են բոլոր անոնցմէ՝ որոնք անցեալ տարուընէ ի վեր տեղի ունեցան զանազան կէտերու վրայ:

Կարին ԹՂԹԱԿԻՑ

ՍԱՅԹԻՍԻ ՕՐԵՆ

ԱՐՔԱԿ ԲԵՐԹՈՒԱԾ

Առաւօտ է: Մշուշով շղարշուած արեւելքի կուռ լեռներուն ետեւէն արեւը՝ իր դեղնորակ սկաւառակը վեր կը գլորէ: Ամէն քսուսիներէ բան մը կը կորսուի զինքը չրջապատող շղթէն: Իր տմոյ քօղը տակաւ կ'անհետի ներսէն երկարող բիւրաւոր հրեղէն ասեղներու ծակծրկուելուէն, չեղ շղթեր շոճիներու սաղարթներու ընդմէջէն կը մաղուին, ու ստուերը կը հալածուի երկարող ճառագայթներս. ցոլացումէն—ինչպէս անհետացած է մշուշը որ շղարշած էր արեւին փայլուն դէմքը:

Առտուան արեւը՝ որչափ որ ալ պաղ—մայիսի բոլոր արեւներուն պէս— դարձեալ կ'ոգեւորէ, կը տաքցնէ իրիկուան զովութէն սարսռացող ծիլերու ընդարմացումը. ցօղի բիւրեղացած հատիկները կը հալէն անոր շողունքէն, ու մակա թռչուններ իրենց բոյնին քովիկը թառած՝ տաքնալով կը ճրվտան— իրենց փառաբանութեան մեղեդին թերեւս:

Մակոտ ծերեր կը շարուին պատ—ռակ, անոր ճառագայթներուն դէմ յանդման իրենց առտուան աղօթքը մրթմրթալով: Լո՜ւռ ոգեւորութիւն մը կուտայ առտուան արեւը անչունչ բնութենէն մինչեւ չնչաւոր բնութեան բովանդակածներուն:

* * *

Կէս օր է: Զինչ երկինքի քումայթ, անդուս մորթը ծածկուած է ամպի գուլաններով: Մրոտած, սեւցած գուլաններ տարէց կնոջ մը ծիծերուն պէս կ'առկախուին: Տխո՛ւր գորշութիւն մը կը մաղուի ամպերէն վար, նորընձիւղ բուսականութեան վրայ: Խղդող տաքութիւն մը կը ծանրանայ: Ամպ-գոլ է: Ճանճի վալսումներ իրենց բզզիւն նուագածութեանը հետ կը նախաւետեն անձրեւը: Բարակ չունչ մը, ու անա, չեղ, ջրի թելեր կը մանուին ուռեցած ամպերու պորտերէն: Արեւին անտես շողերը կը պրիսմակեն այս երիզներու քառսին մէջ: Ամպերը՝ կրքոտած, իրենց սեւ մաղձը կը թափեն երկրի վրայ, կը մտրակահարեն ամէն ինչ, անխնայ, ծառ, թաւ, ծաղիկ, մարդ: Բիւրերու կամ ոստերու տակ պաշարուած ճնճղուկներ իրենց դժգոհանքի ջուղգուհանքի մեղեդին կը խառնեն անձրեւի չըրչփուքին տխո՛ւր ներդաշնակութեանը հետ: Ոչխարները կամ եղները կ'արածուին անոք, գեղացի լաճեր—վանքին մշակները—գլուխնին բաց կը սպասեն անձրեւին տակ՝ ժամանութեան տարի մը ապահովելու առանդամոլութենէն մղուած: Շեղ երիզները կը չակուին, կը նրբանան, ու ամպերը՝ կը ճերմկոտին տակաւ: Ամպի խուրերու մէջերը պահուտած կապոյտ բեհեղները կ'ընդլայնին. Նոճիներու տերեւներուն վրայէն անցող քամի զովանցք մը կը լսուի: Տարափը դադրած է: Վերածնող բնութեան վերընձիւղ ծիլերու, աղարթներու ու ծիլախնկոտ բուրում մը կ'արտածորի մօտակայ անտառակին թեղոյներու թաւուքէն: Ս. Նշանայ վանքին սենեկակին մէջ եմ, անձրեւէն փախած հո՛ն եմ ապաստանած: Դոհ եմ:

* * *

Իրիկնամո՛ւտ: Բարտիներ ու չամեր իրենց թախծոտ ստուերը կ'երկարեն: Երկինքի լուրթ պաստառին վրայ կուտակուած ամպի գուլաններ արեւմուտքի բոլորներուն վրայ են կուտակուած հիմա: Իրիկնամուտի մարմրուն, օրհասական աբեւին չողերը հաղի՞ւ կրնան վատթարել, բոստրել ձիւնի պէս գուլաններ: Տե՛ղ, տեղ, ամպի ծուէններ կը պատուքին քրմածին սիւքերէ տարուբեր: Մաքուր օդով լեցուած է միջոցը. լիաթոք ներշնչումներս կ'երգեն սրտիս թիք-թաքը: Երկնակամարին վրայ լուսինը տմոյն լոյս կը մաղէ վա՛ր: Տակաւ պիտի քաշէ արեւը իր ոսկեգոյն հիւսկէններ՝ ու լուսինը պիտի լեցնէ՝ անշրպետը, իր արծաթ փունջի անհամար հատիկները ցանցնելով:

Ճամբէն փոսագիծերով անջատուած զմրուխտ արտերու մէջ կը նշմարեմ նորածիլ ծաղկներու այլագան ցուցանքը: Առաւօտուն չկային այս ծաղկները, կամ փոշիի խաւով մը ծածկուած չէ՛ին երեւեր: Տակաւին անձրեւին ցօղը կը պսպղայ դողդղալով իրենց նոր բացած բաժակներուն մէջ, ու իրիկուան սիւքին գգուտ փչումներուն երերումներուն տակ իսկ տերեւի մը լայնքի չորրին կառչած՝ կ'օրօրուելեն ա՛յդ մարգարիտները: Տեսարանը զգլխիչ է: Կ'ուզե՛մ ժամերով ընկղմանիլ սա վարդապետի աղբիւրին քարին, պուրակին քովիկը, ըմբոշխնելու համար բնութեան լուռ ներդաշնակութիւնը, հարատեւոր թռչուններու ճվղքէն ընդմիջուած. Իրիկուան կծու հովը կ'ասղնէ վերնամարթս ու չե՛մ կրնար մնալ:

Սըվազ Կ. Ա. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ

Մանկապարտիզպանուհին զանազան տումարներու պէտք ունի, որոնց մէջ պարտի թէ՛ վարժարանին վարիչ մարմինին, թէ տնօրէնին, թէ ծնողաց եւ թէ վերջապէս այն ամէն բաներուն վրայ որոնք կը վերաբերին իր խնամքին յանձնուած հաստատութեան հաշիւ տալու՝ անոր գոյութեանը յառաջդիմութեանը եւ հոն ունեցած դարձածին վրայ:

Խղճամիտ նոթագրութիւն մը ամէն պարագայի մէջ մեծ օգտակարութիւն ունի, որովհետեւ անով միայն կարելի կ'ըլլայ ճշդիւ գիտնալ թէ ի՞նչպէս է մանկապարտէզին վիճակը, որով թէ՛ ի՞նքզինքին եւ թէ ուրիշներուն որոշ պատասխան կրնայ տալ ամէն ժամանակ:

Պէտք եղած աւտրակները հետեւեալներն են.—

1. Կանացուցակ մը, որուն մէջ պէտք է արձանագրուին նոր գնուած եւ դործածուած ամէն նիւթերը, ինչպէս կաւրասի, ձեռքի եւ փոշիի սրբիչներ, նոյնպէս այն տեսակ նիւթեր՝ որոնք առնուազն տարի մը պիտի կրնան գործածուիլ: Նաեւ 1էն մինչեւ 6րդ նուէրներուն տուփերը, մոզաիքները (խճանկար) օղակները, քարտեսակները եւ գրիչները: Հերիւնները, գաւազանիկները եւ գրիչները: Թաղիքները, խաւաքարտ, բուրդ, մկրատ, գունաւոր եւ անդամաւոր կաւարներ, ասեղնագործութեան, ոսոսանկուածի, հիւսուածքի ասեղ, ուլունք, ծալուածքի թուղթ, կաղապարիչ եւ կաղապարելու տախտակ, ժմակք, մատիտ եւն., եւն., ամէն առարկայ իրեն յատուկ թիւով:

2. Տեսրակ մը այն տեսակ առարկաներու՝ որոնք մէկ անգամէն պիտի գործածուին եւ պիտի նորոգուին (*):

3. Տղոց յատուկ տեսրակ մը ժամանակագրական կարգով շարուած: Անուն եւ տարիք: Արուեստ եւ բնակարան ծնողաց, տղոց մանկապարտէզ մտած եւ ելած թուականին:

4. Օրագրութեան տետրակ մը, ուր օրական եղելութիւնները, ընդմիջումները, իւրաքանչիւր տղու վրայ դիտողութիւններ, հիւանդութեան պարագաներ, ժամանակացոյցի փոփոխում, երբ ձմրան կամ ամառուան ժամանակացոյցներուն սկսելի, ինչպէս նաեւ տօնախմբութիւնները պէտք է խնամօք արձանագրուին:

5. Տեսրակ մը ուր պէտք է նշանակուին թէ տղաք առաւօտուն ճիշտ ժամանակին ներկայ կը գտնուի՞ն թէ, բացակայ են կամ թէ յանցաւո՞ր: Այն տղաք որոնք առաւօտուն ճիշտ ժամանակին ներկայ չեն գտնուած, անոնց անունը նախ փոքր տետրակի մը վրայ եւ յետոյ ընդհանուր տետրակին մէջ պէտք է արձանագրել, ուրկէ քաղելով ամսուն վերջը այս կարգի տղոց անունները, մասնաւոր նամակով մը ծնողաց կը զրկուի: Ծնողք տեսնելով որ իրենց զաւակներուն կանոնաւոր ուշադրութիւն մը կը դարձուի, կը ջանան ճիշտ ժամանակին կանոնաւորապէս վարժարան զրկել իրենց տղաքը:

6. Ծանուցագրեր, որոնց մէջ ծնողք կ'արձանագրեն եւ կը ստորագրեն անունը, տարիքը, տղուն ծննդեան եւ մկրտութեան թուականը, ինչպէս եւ իրենց արուեստը եւ բնակարանը: Խոլաւոր (scrofuleux), լուսնոտ, եւ գարշանք կամ զզուանք ազդող դէմք կամ կազմ ունեցող տղաք իսպառ կը մերժուին մանկապարտէզին մէջ, որովհետեւ լուրջ փորձերով ապացուցուած է անոնց անտեղի եւ աղետալի ազդեցութիւնը միւսներուն վրայ:

Այս թուղթերը եւ տետրակները դրան մը մէջ կանոնաւոր եւ մաքուր կերպով կը պահէ մանկապարտեզպանուհին սրահին մէջ: Տղոց ընդունելութեան թերուականը, որ շատ մը մանկապարտէզներու մէջ ամէն ժամանակի համար կարելի է տարւոյն մէջ, պէտք է որ գոնէ եռամսեայ ըլլայ կամ լաւ եւս վեցամսեայ, որովհետեւ հակառակ պարագային՝ ցորեկները շատ կը դժուարացնեն ժամանակացոյցին կէտ առ կէտ հետեւելու գործը եւ մանկապարտիզպանուհին ուշադրութիւնը կը խանգարեն, մանաւանդ երբ առանց օգնականի է ան: Փարձառութիւնը ցոյց տուած է որ նորեկները անհաճոյ ազդուկներ եւ ձայներ կը հանեն երբ առանձին մնան, այսինքն երբ իրենց ծնողքէն մէկը չգտնուի քովերնին: Շատ լաւ պիտի ըլլայ՝ եթէ ուշադրութիւն դարձուի այս կէտին: Մեր մէջ ընդունելութեան յարմար թուականներն են Մեծ պասքը եւ նոր շրջանը. այս մրջոցներուն կարելի կ'ըլլայ նորեկներով դատ դասակարգ մը կազմել, իրենց աստիճանին համեմատ, որով միւսներուն ալ արգելք չեն ըլլար բնաւ: Շատ մը պարագաներու մէջ՝ ամբողջ տղաք միւսին կ'առնուին, բայց ի դասերէ, ինչպէս առաւօտեան եւ երեկոյեան աղօթքներուն ու ցերեկուան ճաշերուն: Մնողք պարտին երբեմն երբեմն այցելել մանկապարտէզ, որպէս զի կարենան տղաքնին աւելի լաւ ճանչցնել իրենց ընտանեկան շրջանակին մէջ:

Միեւնոյն սրահին մէջ մանկապարտիզպանուհին պիտի կարգ-դրէ զատ զատ բաժանումներ, որոնց 15—20 վայրկեան պիտի զոհէ ամէն մէկուն փոխն ի փոխ, եւ այս միջոցին արդէն ամէնքն ալ կը զգան թէ հսկողութեան մը ներքեւ կը գտնուին: Վարիչ մանկապարտիզպանուհի մը երկու օգնականուհիներով կրնայ 60—70 տղայ ընդունիլ: Արձակուրդներու միջոցին մանկապարտիզպանուհիին պարտականութիւնն է ամբողջ նիւթերը կարդի կանոնի դնելով պահել եւ վերամուտքի ատեն աչքէ անցընել թէ կատարեա՞լ են, որպէս զի վերջը ժամանակի կորուստ չըլլայ: Արձակուրդի միջոցին սրահները հիմնովին մաքրուելու են: Ճաշերու միջոցին տղոց պէտք է սորվեցնել ժուժկալութեամբ ուտել եւ լաւ ծամել: Երբ տղոց մէջէն մէկը կամ քանի մը հատը, աղքատութեան բերմամբ անբաւական սնունդ կ'առնէ, մանկապարտիզպանուհին պիտի ամբողջացնէ անոր սնունդը, միւսներէն առնելով, նախապէս ծնողաց աղաչելով: Աղքատիկ տղոց համար, մանկապարտիզպանուհին պիտի յատկացընէ գանձանակ մը, որով հաւաքուած գումարով կաթ պիտի խմցնէ անոնց: Մնացորդ փոքրանները տղոց ներկայութեան հաւերուն կամ թռչուններուն պիտի նետէ պատուհանէն: Ճաշէն ետքը մնասնամբներուն պարտականութիւնն է ամէն տղոց ձեռքը թաց լաթով մը կարգա՛մ քարել:

Տղաք երբ սրահը կը թողուն ճաշի համար, օգնականուհին երկու մեծ տղաքներով հոն կը մնայ, սենեակին ապականուած օդը մաքրելու եւ նորոգելու համար: Ջերմութեան ստիճանը կը նայի (եթէ ձմեռ է) եւ ամէն բան կը պատրաստէ յաջորդ պարագմնդքին համար, որով ժամանակի կորուստ բնաւ չըլլար:

Առաւօտուն երբ տղան կուգայ, պէտք է որ նախ յարգանօք ողջունէ իր մեծերը, որուն պիտի պատասխանեն յետոյ զբաղարօրէն իր ընկերակիցները, ամէնուն մէկ խնամարհութիւն մը ընելով: Երբ ձեռքերնին կուրծքերնուն վրայ իրարու կցուած՝ առաւօտեան աղօթքը կ'ընեն, ուրկէ յետոյ մարմնամարզը, պէտք է որ անմիջապէս վերջը բարի գալստեան երգ մը անպատճառ երգեն: Բարեւ չտուող կամ տալու մոռցող տղաքը սրահէն դուրս հանելու եւ ստիպելու է որ բարեւելով ներս մտնեն:

Երեկոյին երբ տղաք ալ եւս պիտի մեկնին մանկապարտէզէն, կարգաւ կը շարուին եւ կ'երգեն երեկոյեան աղօթքնին. յետոյ միշտ կարգաւ, կ'երթան հագնելու ինչ որ առաւօտուն հանած էին եւ մեծերնին ողջունելէ յետոյ՝ կարգաւ զիրար ալ կ'ողջունեն, իրարու ձեռք թօթուելով:

Սիրելու ոգին, գթութիւնը եւ կարգապահութիւնը պէտք է որ տիրեն մանկապարտէզին մէջ, ինչպէս պէտք է տիրեն մաքուր օդը եւ առատ լոյսը տղոց ներս բոլորը:

Այս պատուէրները պէտք է որ ծնողք ալ գիտնան, որովհետեւ տունը, մարդուն խանձարուրն է, ինչ որ հոն կը ցանուի, թիւնը ընդունելու համար: Երիտասարդ պառնը, տիրուհին այս կարճատեւ հեռացումէն օգտուելով, սրահ մտաւ. իրարմէ անբաժանելի Վէրթմուսի, Բլամիրոնի, Ֆապրըկիեի եւ Լոնժէնի կազմած խումբը նշմարելով՝ փութկոտութեամբ ուղղուեցաւ անոնց կողմը:

—Վերջապէ՛ս Հգեցիք տանտիրուհիին օձիքը, դուչց Բլամիրոն: Սակայն քիչ մը առաջ չէր հեռանար ձեր քովէն:

—Ամէն բանի տեղն կայ, ըսաւ Ռէյմոն զուարթ կերպարանքով մը: Կը բաւէ որքան պահակի դեր կատարեցի դրան մօտ: Հիմա կ'ուզեմ քիչ մը զուարճանալ ձեզի հետ... Վէրնիէ դեսպանական մարմնին հետ է: Իր կինը մեծարանքներ ու ժպիտներ կը շռայլէ պատուանշաններով ծածկուած ծերուկ պարոնի մը... հիմա ի՞նչ պիտի ընենք հոս:

(Շարունակելի)

(*) Այս տեսակ նիւթերու համար գերման մանկապարտէզներու մէջ ծնողաց կողմէ փոքրիկ գումար մը կը վճարուի բացէն:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՈՐԹՕՆԸ (54)

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ս

Բլամիրոն Բրիսթիանի մէկ թեւէն, իսկ Լոնժէն միւս թեւէն բռնեց: Կոչին ոտքի հանել զայն: Վէրթմուս գլխարկը դրաւ. այսպէս վար իջուցին, մայթէն անցուցին ու Էթիէնէնդի կառքին մէջ դրին այս կենդանի դիակը՝ որ մեքենաբար կը քալէր դողդոջուն քայլերով, դէմքը լեղակագոյն եւ նայուածքը տարտամ: Այս յեղակարծ շարժումը կարծես գինովը սթափեցուց իր թմրութենէն. իր ծանրացած աչքերը վեր առաւ, նայուածք մը պտտցուց իր շուրջը եւ խուլ ձայնով մը մրմռաց.

—Լա՛ւ, հիմա ալ կրնամ ըսել: Ի՞նչ կ'ուզէք որ ընեմ այդ կինը:

Ու կառքին խորը քաշուելով՝ սկսաւ քնանալ Էթիէնէնդի քով, առանց ճանչնալու զայն:

Դեղանի աղջիկը Բլամիրոնի եւ Լոնժէնի կողմը ծռելով ժպտեցաւ անոնց, յետոյ կառապանին դառնալով ըսաւ.

—Դէպի տուն:

Զ

Վէրնիէ-Մարէօյլ բնակարանին բոլոր պատուհանները լոյսերու մէջ կը շողշողային այդ գիշեր: Մալէրպ հրապարակին վրայ, ամբոխ մը՝ դժուարաւ զսպուելով բարեկարգութեան հսկող պաշտօնեաներու կողմէ, կառանցիկ դրան շուրջը կը սեղմէր, դիտելու համար այն կառքերը՝ որոնցմով մեծ ճարտարագէտին բնակարանը կու գային վայելչասէր, հարուստ եւ տիտղոսաւոր Բարիզի ընտրեալ անձերը: Բերկրալից ու խառնաչփոթ ձայներ կ'ողջունէին կիներու անցքը, որոնց դէմքը իրենց կառքերուն խորէն կը լուսաւորուէին յանկարծ՝ լայն մայթերուն երկու կողմերը գտնուող ջահընկալներուն շնորհիւ: Բուբէներու եւ լանտոներու տողանցումը կը յաջորդէր յամր ու հանդիսաւոր, խուլ թաւալումներով խորասուզուելով կանչագեղ, դալարազարդ ու ելեկտրական լոյսերով ողողուն բակին մէջ, իբր թէ թատրոնի մը բեմը ըլլար՝ դիւթական տեսարան մը ներկայացնելու համար:

Բարձր անդաստակին իւրաքանչիւր աստիճանին վրայ ոսկեզօծ բաղրիքով մը զարդարուն, սպասաւոր մը անշարժ կը կենար իր նշանագգեստին, մետաքէ գուլպաներուն եւ փոշեպատ մագերուն մէջ: Դաւթակին մէջ գլխաւոր ծառաները, սեւ զգեստ հագած, հանդերձատան երկու կողմը կեցած էին կարգաւ: Մարմարէ քարայատակներուն վրայ անընդմիջական շարք մը կ'երկարէր ժպտուն եւ համաչափ զոյգերու, պարահանդէսի վայելուչ վերարկուներ հագած կիներու՝ գլուխնին ծաղիկներով զարդարած, իրենց մուշտակներուն մէջ փաթթուած ամուսիններու կամ հայրերու, որոնք իրար կ'ողջունէին, իրարու հետ կը խօսէին, նուագախումբին հնչուն եղանակներուն մէջ, որ իր ներդաշնակ ձայնալիքներով կը խեղդէր կառքերու թաւալման ձայնը:

Սրահներու մուտքին վրայ, այն ընդարձակ հալին մէջ՝ ուր կը գտնուէին ժամանակակից նկարիչներուն եւ քանդակագործներուն ամէնէն հրաշալի նկարները ու հրաշակերտները, Վէրնիէ կանգնած կ'ընդունէր իր հաւերեալները: Իրմէ երեք քայլ անդին կեցած էր Լիմբլինը՝ որ Պառոն Թամբլիէի հետ կը խօսէր: Մանկամարդ կինը մեքենաբար իր ձեռքը կ'երկարէր զինքը բարեւող նորեկ հիւրերուն կամ թէ բարի գալստեան քանի մը խօսք կ'ուղղէր անոնց, այնպիսի կերպարանքով մը՝ որ ալ աւելի կը շեշտէր զինքը ամուսնէն զանազանող բարոյական տարբերութիւնը: Վէրնիէ երբ տեսաւ որ պատուանշաններով զարդարուն ծերունի մը կը յառաջանար, իր կնոջ կողմը դարձաւ եւ հեղինակաւոր շեշտով մը ըսաւ.

—Լիմբլին, Նորին Վսեմութիւն Հոլանտայի դեսպանը...

Տիկին Վէրնիէ դիւրաթեք շարժումով մը մօտեցաւ, պաշտօնական անձնաւորութեանը յառաջդիմութեանը եւ հոն ունեցած դարձածին վրայ:

Խղճամիտ նոթագրութիւն մը ամէն պարագայի մէջ մեծ օգտակարութիւն ունի, որովհետեւ անով միայն կարելի կ'ըլլայ ճշդիւ գիտնալ թէ ի՞նչպէս է մանկապարտէզին վիճակը, որով թէ՛ ի՞նքզինքին եւ թէ ուրիշներուն որոշ պատասխան կրնայ տալ ամէն ժամանակ:

Պէտք եղած աւտրակները հետեւեալներն են.—

1. Կանացուցակ մը, որուն մէջ պէտք է արձանագրուին նոր գնուած եւ դործածուած ամէն նիւթերը, ինչպէս կաւրասի, ձեռքի եւ փոշիի սրբիչներ, նոյնպէս այն տեսակ նիւթեր՝ որոնք առնուազն տարի մը պիտի կրնան գործածուիլ: Նաեւ 1էն մինչեւ 6րդ նուէրներուն տուփերը, մոզաիքները (խճանկար) օղակները, քարտեսակները եւ գրի

կը տնկուի ա՛յն միայն կը բողբոջի ,կը ծաղկի եւ կը պտղաբերի վերջը (*)։

Լ. Գ.

(*) Այս տեղեկութիւնները քաղուած են Լէյօնոր Հէրվարդի նոր հրատարակած Մանկապարտիզպանուհիին Ուղեցոյցը «անուն գիրքէն։ Թէ ո՛վ է այս աշխարհածանօթ եւ նշանաւոր մանկապարտիզպանուհին եւ ի՛նչ դեր ունեցած է եւ ունի գերմանական ու անգլիական մանկապարտէզներուն կազմակերպութեան մէջ, յառաջիկայ յօդուածով մը պիտի պարզենք։ Ն. Թ.

ՇԻՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ

ՈՒՂԵՒՈՐԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՍԱՒԱՆ ՆԵՐԿԵՐՏ ԿԱՄ ԹԱՐԳԻՆ

Է.

Այդ աւերակ-հնութիւններուն չատերը, եւ մանաւանդ ամէնէն ուշագրաւները, կը գտնուին Միջնաբերդի պարիսպներէն ներս, արդի չէնքերուն մօտերը, անոնց հիւսիսի եւ արեւելքի կողմերը։ Հոս, այս աւերակ-հնութիւններուն մէջ կան երկու խիստ հոյակապ եկեղեցիներ, հնադարեան պատկառելի սրբատեղիներ, դարեր առաջ ապրող հաւատաւոր սրտերու նուիրական անուշութեամբ մը։ Այս աւերակ-եկեղեցիներուն առաջինն ու ընդարձակը, Հայոց Մայր-եկեղեցին ըլլալ կը կարծուի. ունի 60-65 կանգուն երկայնութիւն, 30-35 կանգուն լայնութիւն եւ գրեթէ նոյնչափ մըն ալ բարձրութիւն։ Աւագ խորանի, տաճարի եւ անոր հանդիպակաց կողմի բարձրաբերձ պատերը, հսկայ պարիսպները տակաւին կանգուն կը մնան իրենց հսկայ եւ կիսաւեր կամարներով։ Այս ընդարձակ տաճարին, սրբավայրին պատերը մարմարեայ վիթխարի սիւները եւ կամարները, ծաղկենկարներով, քանդակներով, խաչերով եւ նիշ ու նշաններով ծածկուած են ամբողջովին, եւ սակայն այնքան գեղաքանդակ, այնքան նուրբ ու այնքան գեղարուեստի նրբաճաշակ քանդակագործութիւններ են եւ հին նախնի դարերու գեղարուեստի եւ ճարտարապետութեան ծաղկեալ վիճակը կը յիշեցնեն մեզի։ Այս աւերակ տաճարին պէս ընդարձակ ու գեղաքանդակ սրբատեղիներ, հին աւերակներ քիչ գըտնուած են կարծեմ ուրիշ տեղեր։

Միւս աւերակ-եկեղեցին կը ճանչցուի Ս. Աստուածածին անունով, եւ կը գըտնուի Հայոց գերեզմանատունին մէջ քաղաքին արեւելեան-հարաւային պարիսպին մօտը։ Այս եկեղեցին որքան որ առաջինէն փոքր է, սակայն չատ հիանալի, չատ ուշագրաւելի է իր չինուածքով, իր ճարտարապետական նրբութիւններով եւ իր գեղարուեստի չքնաղագոյն անմնամութիւններով։ Իր դիրքին եւ ամբողջ չինուածքին մէջ, հիանալի է եւ կը մնայ ամէն կերպով։ Կամարները կը բարձրանան կըրկնայարկ սիւներու վրայ, որ ամենաբնոյր մարմարէ չինուած են, եւ տակաւին մեծ մասով կանգուն կը մնան։ Պատերը, կամարները, վերէն վար, ամբողջովին ծածկուած են ամենանուրբ ճաշակով եւ հիանալի գեղարուեստով փորագրուած, քանդակուած ծաղկենկար գեղեցիկ պատկերներով, նուրբ ու ճաշակաւոր ամենասիրուն զարդ ու զարդաքանդքներով, որոնց նմանը քիչ կրնայ գտնուիլ այսօր որ եւ է տեղ մը։ Վերջապէս այս կիսականգուն սրբավայր տաճարին հիանալի գեղեցկութիւնը, եւ անոր աննման քանդակները ու զարդաքանդքները անկարելի է նկարագրել։ Մինակ սա չափը կրնանք ըսել թէ, մեր գեղարուեստը եւ ճարտարապետութիւնը նուրբ ու ծաղկեալ էին հին դարերու մէջ։

Արձանագրութիւններ եւ թուականներ չկան, չեն տեսնուիր այդ աւերակ հնութիւններուն վրայ. անշուշտ կորսուած կամ ծածկուած կը մնան փլատակներուն մէջ եւ հողերուն տակ։ Եթէ պեղումներ ըլլային, անշուշտ երեւան պիտի գային։ Եթէ միայն արձանագրութիւններ եւ թուականներ, այլ նոյն իսկ անոնց հետ մէկտեղ շատ մը ուրիշ թանկագին հնութիւններ։ Ներկերտի այս աւերակները թէեւ որոշ թուական մը չունին իրենց վրայ, սակայն հազար տարիէն աւելի հնութիւններ ունին անոնք կարծեմ։

Վերոյիշեալ երկու կիսականգուն եկեղեցիներէն զատ, ուրիշ եկեղեցի մըն ալ կայ, որ այսօր պարտէզի վերածուած է։ Մինակ անոր չէնքին մէկ կամարը տակաւին կանգուն կը մնայ։ Տարիներ առաջ, պեղումներու միջոցին, գերեզմաններ գըտնուած են այդ պարտէզին մէջ, որ ինչպէս ըսի, առաջ եկեղեցի եղած է։ Այս գերեզմանները բոլորն ալ մարմար քարերէ չինուած են եղեր, ու արկղաձեւ, մասնաւոր կափարիչներով։

Այս արկղաձեւ մարմարէ գերեզմաններէն մէկը ես տեսայ ժամանակին, ճիշտ գտնուած օրերուն։ Երկաւոր մարմարէ չինուած ու շատ նուրբ կոկուած գերեզմանաքար մըն էր, մէկուկէս մէթր երկայնութեամբ, մէկ լայնութեամբ եւ նոյնքան ալ բարձրութեամբ։ Երեւակայեցէք միակուտ մարմարէ փորուած աւազան մը, մարմարէ կափարիչով։ Գերեզմանաքարը լեցուած էր սուրբերու ոսկորներով, մէկ անկիւնն ալ գրուած կը մնար միւռոնի սրուակ մը։ Այս գերեզմանաքարին մէջ կը գտնուէր նաեւ երկու մարմարէ խաչքարեր, հետեւեալ հայերէն արձանագրութիւններով։ «Տէր Յիսուս Քրիստոս Աստուած մեր, ողորմա Ասիրայ եւ Մլեխիթարայ, հանգուցելոց ի Քրիստոս, ի թիւ Ս, ՈԿԹ (669) ռուսմարի, կանգնեցաւ...» չարունակութիւնը կոտրտուած էր։ Երկրորդ արձանագրութիւնն ալ էր. «Կանգնեցաւ խաչս, ի թուին Չե (705)... Աստուածատրոյ, Արին...» չարունակութիւնը կոտրտուած էր։ Նիրկերտի Միջնաբերդին պարիսպները փլած են ու փլլփլած մեծ մասով. շատ քիչ տեղեր կանգուն կը մնան տակաւին։ Նիրկերտի մէջ, ամէն տեղ, ամէն գետին եւ ամէն անկիւն, ո՛ւր որ փորես, ուր որ պեղես, նոյն տեղէն գետնի տակէն պիտի կրնաս հանել չէնքեր, տուներ կառուցանելու համար, տաշուած, կոփուած պատրաստ քարեր, սիւներ, մարմարներ, չինուած աւազաններ եւ զանազան տեսակ ընտիր չինուածանիւթեր։

Նիրկերտը, կրնանք հնադարեան աւերակներու աշխարհ մը անուանել, թէեւ մենք այդ բազմաթիւ աւերակներէն միայն քանի մը հատ յիշատակեցինք։ Կարծուածէն շատ ու շատ աւելի եկեղեցիներ, մատուռներ, տաճարներ եւ նուիրական սրբատեղիներ կան Նիրկերտի մէջ, բոլորն ալ աւերակ, բոլորն ալ հողերուն տակ ծածկուած։ Այդ աւերակները, այդ հնադարեան յիշատակները կենդանի վկաներն են մեր նախնիքներու հաւատաւոր կեանքին։ Եկեղեցական պատմութիւնը որոշ բան մը չի խօսիր մեզի այս քաղաքի անցեալին վրայ, եւ սակայն աւանդութիւնը, եւ ինչպէս նաեւ Յայսմաւուրքը բաւական գոհացուցիչ տեղեկութիւններ կրնան տալ մեզի։ Այդ երկու հաւատի աղբիւրները կ'ըսեն թէ Մարութա Հայրապետը, իր ատենին 240,000 հանգուցեալ սուրբերու ոսկորները հաւաքելով ամփոփեր է հոն, Նիրկերտի մէջ։ Արդեօք Նիրկերտի մէջ գտնուած այդ անհամար մատուռները, սրբատեղիները եւ վկայարանները այս կէտին համար ապացոյցներ չեն։

Մարութա Հայրապետը, իր ժամանակի նշանաւոր եպիսկոպոսներէն մէկը եղած է, մաքուր հաւատքով, մաքուր բարոյականով եւ մաքուր սրտով։ Մեծ վարդապետին ճշմարիտ հետեւող մը եղած է։ Մարութա Հայրապետին անունովը կոչուած է Մարաթուկ բարձրագագաթ լեռը։ Հաւատաւոր գեղջուկները իրենց յատուկ երկիւղածութեամբ մը կ'արտասանեն Մարաթուկ անունը, որ գեղի հաւատքով բուժիչ զօրութիւններ ալ ունի շատ անգամներ, եւ մասնաւորաբար կը բուժէ կարիճի խայթուածք, բաւական է որ կարիճէն խայթուողը հաւատայ եւ Մարաթուկին նայի։ Աւանդութեամբ Մարութա Հայրապետը վախճանած է Սիմ սարերու այդ ամենաբարձր լեռնաշղթայի գագաթին վրայ։

Նիրկերտի մէջ, գարունը շատ հաճելի է, եւ տեսարաններն ալ սիրուն, սակայն ամառը բաւական տաք կ'ընէ, թէեւ տիրող տաքութիւնը ոչ այնքան վնասակար է։ Բաղաքը շրջապատուած է գեղեցիկ պարտէզներով. սակայն հիւսիսի կողմը երկարող լեռնաշղթան, բոլորովին լերկ ու մերկ է, չունի ոչ ծառ եւ ոչ ծառաստան։ Ժայռոտ ըլլալուն համար՝ գրեթէ բուսականութենէ ալ զուրկ է այդ լեռնագագաթն։

Նիրկերտ, իր ունեցած պարտէզներուն շնորհիւ, կ'արտադրէ մեծ քանակութեամբ դեղաններ եւ այլ չինուածանիւթեր։ Սովորական արմտիքներէն զատ, հոս կ'արտադրուի նաեւ առատութեամբ բրինձ, շնորհիւ իր քովերէն հոսող մեծ աղբիւրներուն։

Տիարպեքիր ՄԱՆՈՒԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Երեսփ. Ժողովին մէջ. — Վիճաբանութիւն մը.— Ընդդիմադիր կուսակցութեան ճնշադատութիւնները.— Նախարարութեան տեսակէտը։

Լոնտոն, 14 մայիս.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովը, այս իրիկուն, վիճաբանեցաւ նաւատորմին ծրագրին վրայ։ Ազատական կուսակցութենէն Պ. Ռոպէրթսըն, ընդդիմադիրներու ծախսարութեանց մէջտեղը, ուշադրութիւն հրաւիրեց նաւատորմին ծախքերուն անագին յաւելմանը վրայ։ Բնդադատեց այն յարձուն ելմտացոյցը, որով վարկեր կ'ուզուին նոր մարտանաւերու շինութեան համար. յայտարարեց թէ այդ ծախքերուն գումարը հաւասար է Ֆրանսայի, Գերմանիոյ ու Ռուսիոյ ծախքերուն ամբողջութեանը։ Ատենադարանը յոյս յայտնեց թէ նախարարութիւնը պիտի հնանի 1898ին յայտարարուած սկզբունքներուն համաձայն գործել, այն թուականին երբ կը տանար Լա Հէյի խաղաղութեան համաժողովին հրաւէրը։ Պ. Ռոպէրթսըն յայտարարեց թէ Պ. Պալֆուր եթէ այդ սկզբունքներուն հետեւի, մեծ գործ մը տեսած պիտի ըլլայ, նաւային ոյժերը նուազեցնելու օրինակը տալով տերութեանց։ Ծովային նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Պ. Արնոլտ Ֆորսթէր պատասխանեց թէ միւս տերութիւնները կը շարունակեն աւելցնել իրենց նաւային ծախքերը եւ թէ այն երկու տերութիւնները որոնց ակնարկուեցաւ, այս միջոցիս պիտի չին են կամ չինելու մտադիր են Անգլիայէն աւելի երեք ըրանաւորներ։ Պ. Ֆորսթէր յարեց թի բըրիտանական նաւային ելմտացոյցը համեմատաբար միշտ աւելի բարձր պիտի ըլլայ միւս տերութիւններէն, վասն զի օտար երկիրներու մէջ սպաները եւ նաւաղները խիստ նուազ թոշակ կը ստանան քան Անգլիոյ մէջ՝ որ զինուորագրութիւն չունի։ Պ. Ֆորսթէր ըսաւ թէ Անգլիոյ նաւատորմը ոչ միայն աւելի կարեւոր պէտք է ըլլայ ամէնէն զօրաւոր երկու տերութեանց նաւատորմերէն, այլ նաեւ բաւական զօրաւոր ըլլալու է դիմադրելու օտար տերութեանց նաւատորմերուն որ եւ է հաւանական գործակցութեանը։ Պ. Ֆորսթէր յարեց թէ որքան քննուի ուրիշ տեղ եղածը, այնքան համոզում պիտի գոյանայ թէ կառավարութեան նաւային քաղաքականութիւնը արդարացի է եւ պարտաւորիչ։ Ազատական կուսակցութենէն Սըր Ռոպէրթ Ռէտ ըսաւ թէ օգտակար է ջանք մը ընել՝ նաւային ծախքերը զեղչելու համար։ Միւսթենական երեսփոխան Սըր Ճ. Բոլդմէյ յայտարարեց որ ամէն ոք փափաքող է սպառազինմանց նուազելուն, բայց երբ միւս տերութիւնները մարտանաւ չինեն, Մեծն Բրիտանիա ալ պարտաւոր է չինել։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Զիմակոյի ճառը։— Պ. Ռուզվէլթի տեսութիւնները.— Մ. Նահանգներ խաղաղակալի մէջ.— Գերմանացիներ։

Նիւ-Եորք, 15 մայիս.— Նախագահ Պ. Ռուզվէլթ, երէկ իրիկուն Սան-Ֆրանսիսքոյի մէջ խօսած ճառովը, յայտարարեց թէ Մ. Նահանգները առաջնակարգ տերութիւն մը կը կազմեն խաղաղակալի մէջ։ Պ. Ռուզվէլթ աւելի բացորոշ կերպով խօսեցաւ Ուոթսընվիլի ճառը որ այնքան յուզում պատճառեց Պէրլինի մամուլին։ Նախագահը Սան-Ֆրանսիսքոյի մէջ, ինչպէս ըրած էր Ուոթսընվիլի մէջ, քաղաքական ծրագրի վրայ չխօսեցաւ։ Պ. Ռուզվէլթ ըսաւ.— «Խաղաղակալի մէջ Մ. Նահանգաց ունեցած աշխարհագրական կացութիւնը այդ ջուրերուն ապագային մէջ մեր խաղաղական տիրապետութիւնը ապահովելու հանգամանքը ունի, եթէ բաւարար հաստատամտութեամբ մը կարենայ գէթ ձեռք անցընել այդ կացութեան առաջ բերած առաւելութիւններուն։ Նախնամական հանգամանք մը ունէր ընթացքը այն դէպքերուն որոնք մեզի տուին Փիլիպպէնները։ Խաղաղութիւնը վայելելու ամէնէն լաւագոյն միջոցն է ցոյց տալ թէ պատերազմէն չենք վախնար»։ Նախագահը չատագովեց նոր եւ լաւագոյն մարտանաւերուն ստացումը։

—Ուոթսընվիլի մէջ Պ. Ռուզվէլթի կողմէ խօսուած ճառին առթիւ գերմանական լրագիրներուն հրատարակութեանց վրայ Նիւ-Եորք Թայմզ վաղուան իր թիւին մէջ պիտի ըսէ.—«Բնաւ կարելի չէ գիտնալ թէ գերմանական դիրադրացութիւնները երբ կը վիրաւորուին։ Մենք Ամերիկացիներս, կարդալով Պ. Ռուզվէլթի կողմէ Ուոթսընվիլի մէջ խօսուած ճառին համարատուութիւնը, բնաւ միտքերնուս չանցուցինք թէ որ եւ է մէկին համար կրնայ վիրաւորիչ ըլլալ։ Նախագահը անհերքելի ճշմարտութիւնը յայտնած եղաւ, երբ ըսաւ թէ զօրաւոր նաւատորմի մը պէտք ունինք, խաղաղակալի մէջ մեր շահերուն պաշտպանութեանը համար։ Ատիկա նոյն իսկ չատ սովորական խօսք մըն է։ Ինչո՞ւ գերման մամուլը մասնաւոր կարեւորութիւն մը կուտայ այդ բոլորովին անմեղ խօսքերուն։ Սա յայտնի է, սակայն, թէ նոյն տեսակ խօսքերու համանման կարեւորութիւն մը տուող մտային վիճակ մը այն տեսակ սատար մըն է զոր պէտք չէ աչքէ վրիպեցնել միջազգային ժամադիտութիւնը շինելու համար։

ԶԻՆԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Երկու Պոխքրեր.— Անոնց ախտառավարը.— Անկարողութեան մասնուած։

Բէյքին, 14 մայիս.— Բէյքինի մէջ առաջնուեցաւ նամակ մը Մանկուրիոյ Պէրմին եպիսկոպոսէն որուն թեմին մէջ կը գտնուին Թունկ-Ֆու-Սիանկի ու Թուան իշխանին, երկու նշանաւոր Ոգբքրներու բնակած նահանգը։ Այդ նամակը ապրիլ 13ին գրուած է Սանթաշոյէն, Նիկ-Հիա-Ֆուի հիւսիսային կողմը։ Եպիսկոպոսը կը ծանուցանէ թէ երկու ամսուան պտոյտ մը կատարած է Օրտոսի երկրին մէջ՝ Քան-Սուի եւ Ալշանի մէջ։ Եպիսկոպոսը այդ ուղեւորութեան պտուն այցելեր է Թունկ-Ֆու-Սիանկի, ազգականներուն եւ Թուան իշխանին բնակարանները, առանց դանոնք տեսնելու։ Եպիսկոպոսը կը յարէ թէ հոն կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ։ Թունկ-Ֆու-Սիանկ որ միջոցներէ զուրկ է, փոքր ամրոցի մը մէջ կը բնակի խաղաղիկ, իր մարդոց մէկ քանիին շրջապատուած, իր անձնական ապահովութենը վստահ չէ։ Թուան իշխանը, զոր կը պաշտպանէ ազգականը՝ Ալշանի իշխանը, նոյնպէս մտահոգութեան մէջ կ'ապրի Սանթաշոյէն չորս հանգրուան հեռուն։ Այդ նամակը իր կարեւորութիւնը ունի, քանի որ կը փարատէ այն առասպելը թէ Թուան եւ Թունկ-Ֆու-Սիանկ կը պատրաստուին Բէյքինի վրայ քալել, յիսուն հազար հոգիի գլուխը անցած։

ՎԻԼՀԵԼՄ Բ. ՄԷՋԻ ՄԷՋ

Մեցի մայր եկեղեցիին մեծ դռան բացումը.—Ներկաները։—Մոնսենեօր Պենզիերի բանախօսութիւնը.— Վիլհելմ կայսեր պատասխանը.— Բացման հանդէսը։

Պէրլին, 14 մայիս.— Վիլհելմ կայսրը, երէկ, Պիչէն գալով իր հանդիսաւոր մուտքը ըրաւ Մեցի մէջ։ Կայսրուհին Իրվիլ դղեակէն գալով, կայսրանին մէջ կը սպասէր։ Կաղմուած թափորին առջեւէն կ'ընթանար արքունիներու գունդ մը. կայսրը, ձիու վրայ հեծած, կը կրէր զօրավարի համազգեստ, Սեւ Արծիւ պատուանշանը եւ մարէշալի գաւազան։ Ճամբուն երկու կողմը կեցած էին պահակազօրքեր։ Մայր եկեղեցիի հրապարակին վրայ, նորակառոյց դռան առջեւ կը գտնուէին բարձրաստիճան եկեղեցականներ եւ քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարներ։ Վիլհելմ կայսրը երբ եկեղեցիին հրապարակը հասաւ, ձիէն վար իջնելով վրան մը մտաւ՝ որ եկեղեցիին մեծ դրան առջեւ կանգնուած էր։ Ցետոյ յաջորդաբար ողջունեց ներկայ եկեղեցականները։ Ժամը հինգը քառորդ անցած, Վիլհելմ Բ. մարէշալի գաւազանով մը՝ հրամայեց վերցնել եկեղեցիին մեծ դուռը ծածկող վարագոյրը։ Այս առթիւ մոնսենեօր Պենզիէր սա բանախօսութիւնը արտասանեց.

«Երրորդ անգամն է որ Ձերդ կայսերական ու արքայական Վեհափառութեանց կ'ուղղեմ հանրային մեծարանք եւ երախտագիտութիւն։ Առաջին տնգամ, հանդարտիկ լճի մը եզերքներուն վրայ կը գտնուէինք, Մարիա-Լաքի աբբայարանին մէջ՝ ուր փառաւոր սեղան մը հաճեցաւ նուիրել Ձեր Վեհափառութիւնը։ Ցետոյ Երուսաղէմի մէջ, Ննջման տեղին վրայ, ուր առաջին քարը դրուեցաւ Նոթր-Տամ նոր սրբավայրին։ Այսօր, հոս, Մեցի մայր եկեղեցիին հանդէպ կը խօսիմ։ Ինչ որ աւելի խոր երախտագիտութիւն մը կը պատճառէ ինծի այս անգամ, մեզ հոս հաւաքող արուեստական ստեղծագործութեան մը մասնաւոր փայլն է, եւ այն բուռն յուզումը՝ զոր հոգիին մէջ առաջ կը բերէ կայս. բարեացակամութեան անցեալ նշաններուն յիշատակը։ Այս օրը միշտ յիշատակելի պիտի մնայ քաղաքին եւ Մեցի թեմին պատմութեան մէջ։ Ո՛րքան ատեն որ այս պատկառելի մայր եկեղեցին, գոթական ճարտարապետութեան այս հսկայ յիշատակարանը բարձրանայ դէպի երկինք, իբր նշան հին ժամանակներու կրօնական ստեղծիչ ուժին, յաջորդ սերունդը երախտագէտ սրտով մը պիտի խորհի թէ Գերմանիոյ ազնիւ կայսր մը, արուեստագէտ մը հանճարին աջակցութեամբ կրցած է հինաւուրց շինուածքին վրայ աւելցնել նոր փառք մը, բայց բոլորովին համաձայն նախկին ոգիին, եւ թէ այսպիսի օրուան մը մէջ Մեցի եպիսկոպոսին յանձնած է այս փառաւոր դուռը։ Իսկ՛ւ թէ Աստուած, որով կը տիրապետեն երկրի իշխանները, հաճի իր առատաձիր օրհնութիւնները սփռել Ձեր կայսերական ու արքայական Վեհափառութեան, Վեհափառ կայսրուհիին վրայ, որ ինքն ալ ուղած է իր ներկայութեամբ պատուել այս հանդէսը, ներկայութիւն մը՝ որ սիրելի ու պատկառելի է։ Նոյն օրհնութիւնները սփռուին նաեւ կայսերական ու արքայական ամբողջ գերդաստանին վրայ։ Թո՛ղ այդ օրհնութիւնը տարածուի ամբողջ գերման երկրին վրայ, որպէս զի մեծնայ ու բարգաւաճի ան, եւ օրին մէկը, վեհապետ ու ժողովուրդ, Քրիստոսի շնորհիւ, կարենան մանել երկնից արքայութեանը մէջ։ Իսկ՛ւ թէ այսպէս ըլլայ Աստուծոյ շնորհիւ։»

Կայսրը ուշադիր մտիկ ըրաւ այս բանախօսութիւնը եւ յետոյ սապէս պատասխանեց. «Մասնաւոր ուրախութիւն մը կ'առթէ ինծի, մանաւանդ, կարենալ ձեզի յանձնելս Մեցի եկեղեցիին մեծ դուռը, աւարտած վիճակի մէջ։ Ծարտարապետութեան ու քանդակագործութեան մէկ հրաշակերտը, անոր պատկերագրական յօրինուածը Պապին հաւանութեան արժանացած է, որ իր ուրախութիւնը եւ հիացումը յայտնած է։ Իր ներկայացուցիչ ներկայութիւնը մասնաւոր պատիւ մըն է թեմին ու ամբողջ Լորենեան երկրին համար. այս առթիւ իմ սիրալիր շնորհաւորութիւններս կ'ուղղեմ։ Թո՛ղ քրիստոնեայ բարեպաշտներ եւ գերման հաւատարիմ հպատակները այս եկեղեցիին սեմէն ներս մանեն, իրենց տիրոջ ծառայելու համար։ Իսկ՛ւ թէ այսպէս ըլլար։»

Ցետոյ Ալլաս-Լորէնի կուսակալ Հոէնլոէ իշխանը կարդաց բացման պաշտօնագիրը, որ ստորագրուեցաւ կայսեր, կայսրուհիին եւ Պապին ներկայացուցչին կողմէ։ Ապա Բոռ կարտինալը մեծ դրան օրհնութիւնը կատարեց։ Նորէն թափօր կազմուեցաւ եւ դուռները բացուեցան։ Մայր եկեղեցիին տաճարը լեցուած էր հրաւիրեալներով։ Եկեղեցական արարողութիւններէն յետոյ, որ քանի վայրկեան տեւեցին, կայսրը ու կայսրուհին եւ եկեղեցիէն մեկնեցան հրապարակին վրայ խռնուած տասնեակ բազմութեան կեցցէներուն մէջտեղ, որ դժուարաւ կը զըսպուէր զօրքերու երեակ շարքի մը կողմէ։ Իրիկուան, շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ կուսակալութեան ապարանքին մէջ։ Ժամը տասնին, կայսրը ու կայսրուհին մեկնեցան Քուրսել-Իրվիլ ղըղեակը։

ԴԵՐՄԱՆԻԱ

Վիլհելմ Բ. եւ Պապը.—Կաթոլիկ լրագիրներուն կարծիքը.— Ամերիկեան նաւաբաժնին Քիլ ժամանման խնդիրը։

Գերլին, 14 մայիս.— Գերմանիոյ կաթոլիկ լրագիրները յաղթական յօդուածներ կը հրատարակեն, ի վեր հանելով այն ընդունելութիւնը՝ զոր Պապը ըրած է Գերմանիոյ կայսեր։ Գերման թերթ մը շատ կը տարակուսի թէ Գերմանիա կարենայ օգուտ քաղել Վիլհելմ կայսեր ու Պապին սիրալիր յարաբերութիւններէն։

— Ամերիկեան նաւաբաժնին կողմէ Քիլի նաւահանգիստը արուելիք այցելութեան խնդիրը չէ լուսաբանուած դեռ։ Մինչ Վոսիճ Զայթունկ կը հաւատայ թէ ամերիկեան նաւաբաժինը իր Քիլ ժամանումը ծանուցած է դիւանագիտական ճամբով, Թակեպլաթ խոշոր տառերով գրելոյց մը կը հրատարակէ, հաւաստելով թէ պաշտօնական աղբիւրէ լսածին համաձայն՝ նախարարութիւնը ո եւ է զեկոյց չէ ստացած այդ նաւաբաժնի այցելութեան մասին։ Սակայն կը յուսայ թէ տեղի ունենայ այդ այցելութիւնը։

Ա Ն Գ Լ Ի Ա

Բրէսքրնի երեսփոխանական աթոռը.—Թագաւորին եւ թագուհիին ուղեւորութիւնը.—Մահուան դատապարտութիւն։

Լոնտոն, 14 մայիս.—Երկրագործական նախարար Պ. Հանպրիի ստորագրմամբ, Բրէսքրնի մէջ երեսփոխանական աթոռը թափուր մնացած էր։ Այսօր տեղի ունեցաւ նոր ընտրութիւնը։ Պահպանողական ընտրելին պարտութեան մատնեց գործաւորական ընտրելին, 2149 ձայնի մեծամասնութեամբ։ Այս ընտրական շրջանակը միշտ պահպանողական եղած է։

—Թագաւորը եւ թագուհին, երէկ, էտինպուրկէն մեկնելով կլասկո հասան եւ այցելեցին քաղաքը։ Հակառակ տեղացած անձրեւին, մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցան ժողովուրդին կողմէ։ Այս առաւ. Լոնտոն մեկնեցան։

—Լոնտոնի եղեռնադատ ատեանը, երէկ, մահուան դատապարտեց Ռօ, Մուսոն եւ Շմիթ անուն երեք նաւաղները, որոնք Վիրոնիֆայի մէջ սպանեցին էին ծովային սպաներ եւ մէկ քանի նաւաղներ։ Ռօ եւ միւս գերման դատապարտեալները, երկամեայ ցոնրով դնուած, որուած նշանի մը վրայ, սպանեցին կամրջակին վրայ գտնուող սպաները, յետոյ հարիւրապետը՝ իր խցիկին մէջ։ Այս վերջինը երկու օր կրցաւ ապրիլ։ Ցետոյ ըմբոստները յարձակեցան նաւաղներուն վրայ։ Մէկ քանի վիրաւորեալներ ծովը նետուեցան։ Սպա ինքզինքին անկարող զգալով նաւը վարելու, ընկղմեցուցին զայն, ու իրենք ազատարար նաւակներու մէջ նստան։ Այսպէս երկու օր նաւարկեցին եւ Պրազիլիայի եզերքներուն վրայ գտնուող ամայի կղզի մը ելան։ Լիվպրնա գացող անգլիական նաւու մը կողմէ հիւրընկալուեցան, որ նոյն քաղաքը ցամաք հանեց զանոնք։ Սեպտեմբրի խոհարարը խնդիրը իմացուց բրիտանական հիւպատոսին, որ հրամայեց ձերբակալել զանոնք։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Բեդերսպուրկի երկաթուղիները.—Բարիզի քաղաքապետը.—Գեռատկի մը յորդիլը։

Բարիզ, 14 մայիս.—Բարիզի քաղաքապետութեան խորհուրդին նախագահը եւ դիւանին անդամները այս օրերս Բեդերսպուրկ պիտի ուղեւորին՝ Բեդերսպուրկի հաստատման երկկարիւրամեակին հանդէսներուն ներկայ գտնուելու։ Թէ՛ Բարիզի եւ թէ Թուլոնի, Շերպուրի, Ռիմսի ու Վերսալի քաղաքապետութիւնները հրաւիրուած են այդ հանդէսներուն։ Բարիզի քաղաքապետութեան խորհուրդին նախագահը Ռուսիոյ կայսր պիտի ներկայանայ։

Բեդերսպուրկ.— Անդրկասպեան նահանգէն կը հեռագրեն թէ Թէքէկէն գետակին յանկարծակի ու անագին յորդումը, որ թումբ մը խլած է, ողողեր է երեսուն քառակուսի քիլոմէթրի չափ գետին մը։ Շատ տեղեր չուրին բարձրութիւնը մինչեւ երկու մէթրի հասեր է։ Թէքէկէնի երկաթուղիին կայարանը բոլորովին ողողուած է. չէնքերէն չատերը փլած են։ Երկաթուղին ալ տասը քիլոմէթր տարածութեան վրայ աւրուած է։ Զինուորներ ղրկուեցան նորոգելու համար. կարելի է ութ օրէն վերսկսիլ կառախուզարկերու երթեւեկութեանց։ Բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չկայ, բայց այդ աղէտը բաւական պիտի ծանրացնէ ժողովուրդին վիճակը որ արդէն չատ վնասուած է նախորդ տարիներու հունձքերուն դէմ։

ԳԵՐՄԱՆ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Եմբասպայի մը առարքը.—Անլուր վայրագութիւն.—Զինուորական ատեանը.—Պատիժը։

Բարիզ, 14 մայիս.—Գերմանիոյ ծէ. զօրաբանակին զինուորական ատեանին առջեւ, Սթրազբուրկի մէջ, դատուեցաւ Լէյթնանտ մը՝ Բօլ Գիին, 22 տարեկան, որ ամբաստանուած է իր ստորադասեալները խոշտանգելուն եւ վկաներ մոլորեցուցած ըլլալուն համար։ Գերման լրագիրներուն պատմածին նայելով, Գիին բուլորովին հակամարդկային վարմունք մը ունեցած է։ Աւասիկ թէ այդ մասին ինչ կը գրէ Ֆրանֆֆուրքեր Զայթունկ լուրջ լրագիրը.—«Գիին ամէն օր կը խոշտանգէր իր զինուորները անագորոյն կերպով, ծաղաչութեանց ատեն ու անկէ դուրս եւ մարզանքներու ու կրթութեան ատեն։ Ամէն օր կ'ապտակէր նոր զինուորները, անոնց կռնակին ու երեսին կը զարնէր, ակզդիններուն վրայէն ցատկելով զանոնք կը հալածէր գիշեր ցորեկ, յաճախ օրը յիսունկ-հարիւր անգամ, մինչեւ որ ուժասպառ իյնան։ Մարմնարզի փորձերու ատեն, զինուորները գետինը կը պառկցնէր եւ անոնց բերանը փոչի կը լեցնէր։ Շատ անգամներ զանոնք հանուցեալ կուտար եւ կը ստիպէր որ սրածայր խոզանակներով իրենց մարմինը չփնչեն, մինչեւ որ արիւն հոսի։ Զինուորներէն մէկին դէմ մասնաւոր ատելութիւն ունէր. ատոր մէկ ոտքը ուռեցած էր։ Գիին պարտաւորեց դայն սանդուխէ մը վերմագլցելու, իջնելու, կենալու եւայլն. երբ զինուորը ուժասպառ ինկաւ, Գիին անոր վրայ յարձակելով կռուփներ տեղացուց երեսին վրայ, վերին շրթունքը պատռեց ու մէկ ակառն կոտրեց. յետոյ դիտմամբ կոխեց անոր ուռեցած ոտքին վրայ, որով զինուորը հիւանդացաւ եւ եօթը շաբաթ հիւանդանոց մնաց։» Ֆրանֆֆուրքեր Զայթունկի առաջ կը բերէ այդ կարգի ուրիշ պարագաներ։ Գիին իր այդ արաքը շարունակած է 1901 հոկտեմբերէն մինչեւ 1902 մայիսի վերջը։ Իր ստորադասներէն եւ ոչ մէկը համարձակած էր բողոքել։ Այդ ենթասպան զինուորական ատեանին առջեւ սապէս պաշտպանեց ինքզինքը.

«Անձնապէս չեմ սիրեր մարդ խոշտանգել։ Բայց նախ իմ ստորադասներուս տեսարուած եմ այնպէս, ինչպէս ինծի տեսակը վարուէին երբ պարզ զինուոր էի։ Երկրորդ միշտ լաւ օրինակ մը չունիմ աչքս առջեւ։ Դանուած չոկատիս պետը մը, իմ ներկայութեանս, զինուորի մը սաղաւարտին պարկաւ սուրով։»

Գիին դատապարտուեցաւ տասնրեք ամսուան բանտարկութեան եւ ասիճանազրկութեան։

ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾ ՄԸ

Ցրանսայի արեւելեան սահմանագլուխին վրայ։ — Գերման գործակատարի մը ներբակալուիլը. — Ձերբակալման հրամանագիր։

Նանսի, 14 մայիս.— Երէկ իրիկուն Բարիզի ոստիկանութեան պաշտօնեայ Պալիկէ անուն մարդ մը իբրեւ լրտես ձերբակալած էր։ Պալիկէ երբեմն Բարիզի մէջ թղթատարական պաշտօնեայ էր, բայց քանի մը տարի առաջ ճամբուեցաւ իբրեւ թելադրիչ։ գէթ ոչ հեղինակը նամակներու պարկի մը գողցուելուն։ 1899ին վեր Նանսիի մէջ հաստատուած էր իբրեւ խանութի վաճառական։ Նախապէս ալ կը բնակէր։ Տեղական ոստիկանութեան ուշադրութիւնը հրաւիրած էր անոր գործունէութիւնը։ Ոստիկանութիւնը թեւեկեցին Ռեմսի ու Սթրազբուրկի մէջ։ Իմացուած էր նաեւ որ Պալիկէ գործակալներ կը փնտռէ Գերմանիոյ հարաւի Բարիզի ոստիկանութիւնը, որուն հաղորդուած էին այդ պարագաները, մասնաւոր պաշտօնեայ մը ղրկեց Նանսի, կատարելու հսկողութիւն կատարելու Պալիկէի ընթացքին վրայ։ Սահմանագլուխի պաշտօնեաներուն կարելի չէր յանձնել

տարուած շնորհաւորութիւններու պահուն։ Ցէրտինանտ իշխանը ուրբաթ իրիկուն տեսակցեցաւ պատերազմական նախարար Սավով գնդապետին եւ հետեւակ զօրքերու քննիչ Բարբիքով զօրավարին հետ։ Իշխանը շաբաթ օրը իր մօտը հրաւիրեց հանգստեան կոչուած Բեդրով զօրավարը եւ Պ. Պ. Բէթքովը, Թոտորովը, Պոպովը եւ Մալինովը։ Կ'ըսուի թէ իշխանը մաղթիր է բոլոր կուսակցութիւններէն բաղկացած խառն նոխարարութիւն մը կազմել։ Սոֆիայի լրագիր մը կ'ըսէ թէ նոր նախարարութիւնը սապէս պիտի կազմուի.— Բեդրով զօրավարը՝ նախարարապետ ու արտաքին գործոց նախարար, Պ. Տիմիթրի Բէթքով՝ ներքին, Պ. Մանուչէվ՝ ելմտական, Պ. Մալինով՝ դատական, Տոքտ. Շիշմանով՝ կրթական, գնդապետ Սավով՝ պատերազմական, զօրավար Սթէֆան Բարբիքով՝ հանրօգուտ շինութեանց եւ Պ. Տիմիթրի Բոբով՝ առեւտրական։

—Պորիս իշխանին տօնախմբութեանը առթիւ Ռուսիոյ կայսրը սա շնորհաւորման հեռագիրը ուղղեց Ցէրտինանտ իշխանին.

«Կը խնդրեմ Ձեր Բարձրութենէն ընդունիլ անկեղծ շնորհաւորութիւններս՝ Պորիս իշխանին՝ սիրելի սանիս տօնախմբութեանը առթիւ։»

Ցէրտինանտ իշխանը հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց Ռուսիոյ կայսրէ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Աւստրիոյ, Անգլիոյ ու Ցունաստանի դեսպանները եւ Ռուսիոյ դեսպանատան առաջին թարգմանը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին հետ։ Աւստրիոյ ու Անգլիոյ դեսպանները նաեւ տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՏԱՐԻՒԼԵԱՑԻ.— Ինչպէս յայտնի է, կայս. Իրատէ մը հրամայած է Կ. Պոլսոյ մէջ Տարիւլիայր մը հաստատել, ուր թէ՛ ուսում առնեն եւ թէ արհեստ սորվին կարգ մը անոք ու անօգնական աղաք որոնք փողոցները կը թափառին։ Այդ հաստատութեան համար ծրագիր մը պատրաստուած եւ չինութեան ու տեւական ծախքերուն համար ալմիջոցներ գտնուելով տեղեկագրուած է Մեծ-Եպարքոսի։ Այդ հաստատութեան յարմար նկատուեցաւ Պոլսոյ Պայազիտ Թաղին մէջ վախճանեալ Զէյնէպ հանըմի հոգակալ ապարանքը։ Առջի իրիկունը Մեծ-Եպարքոսը ու կրթական նախարարը նոյն ապարանքը երթալով ,ամէն կողմերը ալքէ անցուցին։ Կրթական նախարարութիւնը որոշեց որ առայժմ եօթը դասարաններէ բաղկանայ եւ վեց հարիւր տղաք ընդունուին։ Աւանդուելիք ուսումներն են կրօնագիտութիւն, օսմաներէն, ընդհանուր եւ օսմ. աշխարհագրութիւն, թուաբանութիւն ու երկրաչափութիւն, երաժշտութիւն եւայլն։ Աւանդուելիք արհեստներն են երկաթագործութիւն, ատաղձագործութիւն, կօշկակարութիւն եւայլն։ Երկու բժիշկներ պիտի յատկացուին։ Նաեւ մասնաւոր դեղարան մը։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան ղրկուած է ծրագիր մը, որով մենաշնորհ կ'ուզուի Նէֆէֆլէն Կոֆֆ Թրամուէի գիծ մը շինելու համար։ Պաղտատի կուսակալութիւնը օգտակար նկատած է այն մենաշնորհին տրուիլը։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն որ այսօր Պէրլին կ'ուղեւորի արձակուրդով, երէկ առտու արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի ապարանքը երթալով տեսակցեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

—Դերմանիոյ դեսպանատունը, դեսպանին մեկնելէն ետքը, Թարապիոյ ամբասանոցը պիտի փոխադրուի։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պ. Լահովարի որ արձակուրդով Պուքրէշ գացած էր, երէկ Կ. Պոլիս դարձաւ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանը, երէկ, հոլանտական դեսպանատունը երթալով տեսակցեցաւ դեսպան Պ. ֆոն Վէքերլէնի հետ։

ԺԱՆՏԱՄՏ.--Մինիէի մէջ, Վերին Եդիպտոս, կիրակի օրը Ժանտախտէ երկու դէպքեր պատահեր են։

—Պասրայէն կը հեռագրեն թէ շաբաթ օրը Մէսայտայի մէջ ժանտախտէ երկու դէպքեր պատահեր են։ Զուպէյրի մէջ առաջուան բռնուածներէն մէկը մեռեր է։

ԴԻԱՄԱՍԿՈՍԷն առնուած հեռագրի մը նայելով, շաբաթ օրը մեռեր է առջի օրը քալէբայէ վարակուած անձը։ Նոյն օրը ուրիշ դէպք մըն ալ պատահելով ,վարակեալը քանի մը ժամ ետքը մեռեր է։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ. — Մեվաստոբոլէն, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանեցին Խրիմի 450 իսլամ գաղթականներ որոնք Իզմիր ղրկուեցան՝ բնակութիւն հաստատելու։

—Վառնայէն երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին 120 իսլամ գաղթականներ։

ԻՏԱԼԻՈՅ թագաւորը Իտալիան թագ պատուանչանի ասպետութեան խաչը տուաւ Բրէտի Լիոնէի դեր-ոնօրէն Պ. Անկլօ Ծանոթիի։

ՍԹՈՒՌՄԻ օսմ. դեսպան Շէրիֆ Պաշա, մայիս 11ի (Ն. Տ.) երկուշաբթի գիշեր, սեղանակից եղեր է Շուէտ-Նորվէկիոյ թագաւորին։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՑԻՆ պաշտօնատարներէն Պ. Պ. Դարթալի, ֆոն Հաս, Սատոք եւ Քոզ որոնք Մէյանիկ գացած էին, առջի օրը Կ. Պոլիս դարձան։

ԻՐԱՒԱՐԱԿԱՆ ՅԱՆԶՆԱԺՈՂՈՎ.—Բարիզի վեռաբեկ ատեանին փաստաբան Պ. Սապաթիէ որ Կ. Պոլիս եկած էր Հանրային Պարտքի վարչութեան անունով խօսելու իրաւարարական յանձնաժողովին առջեւ, այսօր Բարիզ կը դառնայ։ Նոյն վարչութեան իրաւարարները՝ Պ. Պ. Ա. Ֆորտ ու Քայէօ չաբաթ օրը պիտի մեկնին։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԻ յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուելով խորհրդակցութիւն կատարեց։

ՀԷՐԷՔԼԻի կայս. գործարանին կիցը կառուցուած մասին շինութիւնը աւարտեցաւ։ Այդ տեղը չուխա եւ այլն պիտի պատրաստուի։

—Նոյն գործարանին մէջ մասնաւոր տեղ մը յատկացուած է, ուր կապերտներու եւ այլն ներկերուն պատրաստութեան եղանակը պիտի աւանդուի։ Հէրէքէի նախնական վարժարանին ուսանողները կը յաճախեն այդ դասարանը։

Կ. ՊՈՂՍՈՅ ԶՈՒՐԵՐԸ.—Թաւ Տէլէնի եւ համանման ջուրերը բիւրեղէ խողովակներով Սկիւտար բերելու համար ուրիշ անձ մըն ալ մենաշնորհ խնդրած ըլլալով, հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը կը քննէ մատուցուած ծրագիրը։

ԱՓԻՈՐԻՏԵԱՆ ախտին դէմ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար Դասթէմունի ղրկուած բժիշկները ծրագրով մը առաջարկած են հիւանդանոցներ հաստատել գաւառներու եւ գաւառակներուն կեդրոններուն մէջ, որպէս զի վարակեալները միայն հոն դարմանուին։ Մանաւանդ բժիշկներ ղրկուին՝ այդ հիւանդանոցներուն մէջ պաշտօնավարելու եւ գիւղերը պտտելու համար։ Ընդհանուր քննիչ մը կարգել հրամարեալ ֆոն Տիւրինկ փաշայի տեղ։ Իւրաքանչիւր հիւանդանոցի մէջ դարմանատուններ հաստատել, ուրկէ ձրի դեղ տրուի։ Վիճակագրութիւններ հրատարակել հիւանդանոցներու վիճակին վրայ։ Կ. Պոլսոյ բարձրագոյն վարժարաններուն մէջ դասաւանդութիւններ կատարել այդ տեսակ հիւանդութեանց ճարակմանը եւ աղետալի հետեւանքներուն վրայ։ Ամուսնանալ ուզողները այն ատեն արտօնել երբ իրենց քաղաքացի ըլլալը հաստատող վկայագիր մը ցոյց տան։ Բժիշկներ յատկացնել՝ Կ. Պոլսոյ ամէն տեսակ արհեստաւորները քննելու, որպէս զի ափրոդիտեան ախտէ վարակուած չըլլան։ Բաղնիքի սպասաւորները, սափրիչները, տուներու երկսեռ սպասաւորները, խոհարարները եւ ստնտուները միշտ հսկողութեան տակ պահել եւ առանց վկայականի չընդունիլ։ Այդ ծրագիրը յանձնուեցաւ բժշկական վարժարանին։

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻԼԻ 50 թիւ չդեղեանն ալ որ 49 թիւին յար եւ նմանն է, այս առտու Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։ Այս իրիկուն Ռակեզիբիր պիտի մտնէ։ 49 թիւը այսօր փորձեր պիտի կատարէ Վասֆորի մէջ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Ապրիլ 28էն մայիս 4 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 252, որոնց 2ը՝ կարմրախտ, 3ը՝ տարանթէ, 7ը՝ թիֆոյէ, 22ը՝ չնչողական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսները զանազան ախտերէ։

ՊՏՈՒՂ ԵՒ ԲԱՆՁԱՐԵՂԷՆ.— Երէկ առտու 3800 կողով ելակ տարուեցան Էմին Էօնիւ եւ ծախուեցան՝ օսմանեանը՝ օխան 6 ղրուշ եւ եւրոպականը մինչեւ 4½ ղրուշ։ Երէկ 1903 խոշոր կողով կեռաս բերուեցան եւ ծախուեցան օխան 26–43 փարայի։ Վարունգին հարիւրը 60–75 ղրուշի վաճառուեցաւ։

—Բարանթինայի պատճառով Աղեքսանդրիայէն սմբուկ (բամիէան) ու տոմատէս չբերուեցան։ Թարմ լուրիան կ'արժէ օխան հարիւր փարա։ Բանջարեղէններուն մէկ մասը Ռումանիա կը ղրկուի։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՑԻՆ Դալաթիոյ, Պոլսոյ ու Բերայի գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ հինգշաբթի։

ՓԷՏԻ ԼԻՈՆԷի Դալաթիոյ, Պոլսոյ ու Բերայի գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ հինգշաբթի։

ԱՆՆԱԿԱՐԱԳԻԵԼԻ ԲԱՐՕՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.

Պիտի պարզուէ իրեն այն անձը որ ամէն իրիկուն բերանին մէջ լոգանքներ կատարէ Օտոլով, պառկելէ առաջ։ Բերանին գեղձերը իրենց մէջ կ'իւրացնեն Օտոլը։ Ամէն ներշնչութեան ատեն, օդը որ կ'անցնի Օտոլով տոգորուած այդ գեղձերուն վրայէն, զովութիւն մը, մասնաւորապէս ախորժելի զգայութիւն մը կը ստանայ։ Սրուակին գինն է 10 ղրուշ եւ կը ծախուի գլխաւոր վաճառատանց մէջ։ 211.—

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՄԻՒՌՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱՐՔԱԴԱՆԴ

(Մասնաւոր թղթակցութիւն «Արեւելքի»ի)

Ս. Միւռոնի կոչումը.— Ս. Կաթողիկոսը պատարագիչ.— Ս. Միւռոնի օրհնութեան արարողութիւնը։

ԱՏԱՆԱ, 30 ապրիլ 903

Օծման հանդիսաւոր եւ շքեղ արարողութենէն յետոյ, զգալի կերպով աւելցաւ ուխտաւորներու թիւը, որ բարձրացաւ տասը հազարի։ տակաւին շաբաթ օրը եւ կիրակի առտուն բաղմաթիւ եկեղեցիներ կային։ Վանքին եւ փողոցներուն մէջ եռուզեռումը անպակաս չէր եւ այլատեսակ տարաներ կը ցուցադրուէին։ Դարպասընկալ յանձնախումբը գործի վրայ էր միշտ եւ մայրավանքի տաճարին մէջ ամէն առաւօտ Ս. Պատարագ կը մատուցուէր եւ քարոզութիւն կ'ըլլար։ Նորապսակ Հայրապետը չորեքշաբթի եւ շաբաթ առտու ներկայ գտնուեցաւ եկեղեցիին։ Շաբաթ օրը, ապրիլ 26, ուխտաւորները վանքի ընդարձակ բակին մէջ սկսան չինել տալ տախտակէ պղտիկ խուցեր եւ պատուհանի ձեւով տեղեր, Ս. Միւռոնի արարողութիւնը լաւագոյն կերպով դիտելու համար։ Մայրավանքին զանգակը շաբաթ օրը ժամը 8ին սկսաւ հնչել քաղցրաձայն։ Ուխտաւորները հետզհետէ կու գային կը լեցուէին սրբավայրին եւ դաւիթին մէջ. շատեր արգէն ժամեր առաջ իրենց տեղերը գրաւած էին. կ'արժէր տեսնել այս ուխտաւորական բաղմութիւնը. շատեր տանիքներու եւ պատուհաններու վրայ կ'ելլէին. ամէն տեղ լեցուած էր։ Բարեպաշտներէն մասմը, եկեղեցւոյ մէջ ծնրադիր կ'աղօթէր, ոմանք՝ դեռ նորեկ՝ հետաքրքիր կը դիտէին եկեղեցւոյ եւ վանքի այլեւայլ մասերը, իսկ ուրիշներ կը ցաւէին վանքին քայքայուն վիճակին վրայ։

Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսը չըրջապատուած 3 եպիսկոպոսներէ, 12 վարդապետներէ եւ 60 քահանաներէ՝ վեհարանի պատշգամին առջեւ դգեստաւորեալ, հանդիսաւոր թափօրի մը գլուխ անցած կ'իջնէ եկեղեցի, մինչ դպիրները «ԶԲրիստոս Թագաւոր» շարականը կը կարդան եւ անցնելով նորակերտ սեղանին առջեւէն, կ'երթայ ուղղակի մայր տաճարի դրան դիմաց։ Ժողովուրդը հիացմամբ եւ երկիւղածութեամբ կը դիտեր այս փառաշուք թափօրը. նորեկներէն ոմանք Ս. Կաթողիկոսը կը դիտէին ուշիւ։ Աւմեն. Սահակ Կաթողիկոս կը բազմի հոս թիկնաթոռին վրայ եւ եկեղեցականներ եւ դըպիրներ եկեղեցի կը մտնեն, ուր կը սկսին երգեցողով բերել Ս. Միւռոնի կաթսան։ Զորս քահանաներ իրենց ձեռքերուն վրայ բռնած կը դնեն զայն Ս. Հայրապետին առաջ. հոս Աւետարան մը կը կարդացուի եւ անդաստան կ'ըլլայ եկեղեցւոյ ամէն կողմերը։

Անդաստանէն յետոյ Ս. Միւռոնի կաթսան դրուեցաւ նորակերտ սեղանին վրայ եւ այս պատկառելի թափօրին ներկայութեամբ կատարուեցաւ երկոյեան ժամերգութիւնը յոյժ հանդիսաւոր կերպով։ Եկեղեցւոյ աւարտումէն յետոյ, Ս. Միւռոնի կաթսան նոյն շքեղ թափօրով մայր տաճարին Աւագ Խորանը տարուեցաւ եւ Ն. Ս. Օծութիւնը վեհարան առաջնորդուեցաւ երգով։ Երկսեռ խուռն բազմութիւնն ալ կամաց կամաց հոգեկան անձառ ապաւորութեան տակ, հեռացաւ սրբավայրէն՝ երբ արեւը մայրը կը խոնարհէր։

Ապրիլ 27ի կէս գիշերուան մօտ կը հնչէր եկեղեցական զանգակը խոր լռութեան մէջ. ստուար եւ անհամար բազմութիւն մը երկու սեռէ փութփութած էր մայրավանքը եւ շատեր իրենց յատուկ նորաչէն տեղերը գրաւած էին։ Շատ քաղցր տպաւորութիւն մը կը թողու առտուն կանուխ արշալոյսէն առաջ՝ վերելք մը ընել դէպի վանք եւ դիտել ջերմեռանդ քրիստոնեաները՝ որոնք երկիւղածութեամբ կ'աղօթեն մայր տաճարին մէջ։ Այս պահուս եկեղեցւոյ մէջ կը կատարուի առաւօտեան ժամերգութիւնը չքեղ կերպով։ Այս ժամերգութենէ յետոյ Ս. Կաթողիկոսը, օրուան պատարագիչը, դարձեալ առաջնորդութեամբ բոլոր եկեղեցականներու եւ դպիրներու, զգեստաւորուելէ յետոյ՝ փառաւոր եւ պատկառելի թափօրով մը եւ երգելով «Հրաշափառ»ը՝ կ'իջնեն կաթողիկոսարանէն եւ կու գան ուղղակի նորաչէն Սեղանին առաջ։ Աւագ սարկաւագի պաշտօնը կը կատարէր Տ. Մովսէս Սրբազան. հոս Պատարագի սկզբնաւորութիւնը կատարուելէ յետոյ, թափօրը եկեղեցի մտնելով աղօթքներով եւ շարականներով՝ փառաւոր կերպով Ս. Միւռոնի կաթսան բերուեցաւ նորակառոյց Սեղանին վրայ եւ ապա Ս. Կաթողիկոսը հանդիսաւոր Պատարագ մը մատոյց եւ «Նաւ առաւել»ի մէջ լիւեց նորէն Կիլիկիոյ հանգուցեալ կաթողիկոսները եւ Էջմիածնայ Ս. Հայրապետը։ Ս. Պատարագին աւարտումէն յետոյ, թափօրը նորէն եկեղեցի մտաւ եւ եպիսկոպոսներ Ս. Լուսաւորչի, Ս. Սեղբատրոսի, Ս. Նիկողայոս սքանչելագործին, Պարսամ ճգնաւորին մասունքը, վարդապետներ ու քահանաներ՝ խաչեր եւ աւետարաններ բռնած եկան նորակերտ Սեղանին քով։ Այս պահուս սկսաւ Ս. Միւռոնի օրհնութիւնը, յետոյ ըստ սովորութեան առուրդը սկսաւ եւ Մէրսինի վանականներէն Մկրտիչ էֆ. Զէլվէեան 50 ոսկիով կնքահայր եղաւ Ս. Միւռոնի կաթսային։ Զէլվէեան էֆ. ծանրագին չապիկ մը հագաւ եւ Ս. Կաթողիկոսը պանպանիչ մը ըսաւ անոր գլխուն վրայ. ապա Մկրտիչ էֆ. բացաւ կաթսային խուրը։ Այս պահուս ջերմագին ծափահարութիւններ եղան անհամար բազմութեան կողմէ։ Անվերջ աղօթքներէն յետոյ Ն. Ս. Օծութիւնը Ս. Լուսաւորչի Աջով խաչակնքեց եւ օրհնեց Ս. Միւռոնը։ Ս. Միւռոնի օրհնութենէն յետոյ, որ մեծավայելուչ շքով կատարուեցաւ, Ամեն. Սահակ Կաթողիկոս ջերմագին բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեանը համար եւ ժողովուրդը սրտագին ամէններով ու ծափահարութիւններով ձայնակցեցաւ. ապա կարգաւ աղօթեց՝ նախարարաց, բարձրաստիճան պաշտօնէից, կուսակալաց եւ զինուորաց համար։

Նորին Ս. Օծութիւնը աղօթեց նաեւ Էջմիածնայ ծերունազարդ Ս. Հայրապետին համար եւ ըսաւ թէ «շնորհաւորութեան հեռագիր առի եւ երկու օր առաջ ալ փոխադարձաբար շնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղեցի». յետոյ աղօթեց Պատրիարքներու, Ազգ. Վարչութեան եւ համայն Հայ ազգին համար։

Ցաւարտ եկեղեցական արարողութեանց եւ Ս. Միւռոնի օրհնութեան, կաթսան տարուեցաւ Ս. եկեղեցին եւ հոն դրուեցաւ Աւագ խորանին առջեւ. Թափօրը Ս. Հայրապետին ձօնուած երգով, Ատանացի դպիրներով, առաջնորդուեցաւ վեհարան։ Մայր տաճարը մինչեւ իրիկուն բաց էր. երկու վարդապետներ կը հսկէին հոն, իսկ բարեպաշտ ժողովուրդը երկիւղածութեամբ Ս. Միւռոնի կաթսան համբուրելէ յետոյ, իր լուման կը դնէր հոն եւ կը վերադառնար։ Ամբողջ դարպասը եւ նուէրները հասած են 900 օսմ. ոսկիի։

Կիրակիէն սկսեալ ուխտաւորները վերադարձան իրենց տեղերը։

ՏԻԳՐԱՆ Ճ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ճ. Դ.—Պէտք է յիշել նահանգին կուսակալ Վսեմ. Պահրի փաշայի ցոյց տուած հոգածութիւնը եւ ըրած կարգադրութիւնները՝ ուխտաւորներուն Սիս ուղեւորելուն առթիւ։ Նոյնպէս Վսեմ. Հիւսէյին Տայիմ պէյի, Ալայ պէյի, հաղարապետ Հասան պէյի եւ հարիւրապետ Ահմէտ էֆէնտիի հոգածութիւնը։

—Մէկ շաբաթէն Տ. Մովսէս եպիսկոպոս Պոլիս պիտի վերադառնայ. հիմա կ'այցելէ Համիտիէ գաւառակը։

—Ս. Կաթողիկոսն ալ երէք շաբաթէն Պոլիս պիտի երթայ՝ իր հաւատարմական զգացումները մատուցանելու յոտս Կայս. Գահոյին։

ՄԱԼԱԶԿԵՐՏԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Այսօրուան Ա. երեսի մէջ հրատարակած ենք Կարինէն Թղթակցութիւն մը որ կը նկարագրէ Մալազկերտի ու շրջականերուն աղետալի երկրաշարժը։

Բաղէշէն ալ ստացած ենք ապրիլ 19 ամսաթիւ նամակ մը որ ապրիլ 16ի չորեքշաբթի գիշերուան ժամ 7½ին պատահած այդ երկրաշարժին վրայ տխուր մանրամասնութիւններ կու տայ։ Մալազկերտի, Ախլաթի ու շրջակայ քանի մը գիւղերու գրեթէ սպառսպուռ ոչնչացումը ահռելի ապրեցաւ ադամ է Բաղէշ քաղաքի բնակչութեան։ Անձի կորուստը 2000ի մօտ կ'ենթադրուէր, նամակին գրուած թուականին. ետքէն միայն կարելի պիտի ըլլայ ճիշդ թիւը ստուգել։ Բաղէշի տեղական իշխանութիւնները արկածելոյ ինպատ հանգանակութեան մը ձեռնարկած են, որուն կը մասնակցի ամէն քաղաքացի։ Բաղէշի ժողովուրդը՝ երկրաշարժին զլանները հաղորդող հեռագրական լուրերու տպաւորութենէն աղդուած՝ վրաններու տակ կը բնակի։

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը, հեռագիր մը ուղղելով Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարքին, ցաւակցութիւն յայտնած է լուսաբարձակտ Անոյշեան Վ.ի մահուան առթիւ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարած է Սսոյ կաթողիկոսանիստ Աթոռոյ վանքին մէջ։

—Վիեննական Մխիթարեան Միաբանութենէն Հ. Եղիշէ Ծ. Վ. Դաֆթեանեան .ըուն յորելեանը կատարուեցաւ կիրակի օր, անձամբ Ս. Պատրիարքին ներկայանալով՝ սրտագին շնորհակալութիւն յայտնած է որ յատուկ ներկայացուցիչներ ղրկելով, պատուած էր կիրակի օրուան յոբելեանի հանդէսը։

—Տ. Մկրտեան Հայրը, որ իր կարգին գրական ու բանասիրական երկեր գրելու ու անկորուստ պահպանելու գնահատելի ջանքեր կը նուիրէ եւ այդ առթիւ մատէն կը ճանչնայ ու կը յարգէ յոբելեարը՝ առանձին շնորհաւորագիր մը ուղղած է Հ. Դաֆթեանեանին։

—Դոհոլութեամբ կը ծանուցանենք, ինչպէս կ'երեւայ այսօրուան Պաշտօնականներէն, թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է Իւլայի Բ. աստիճան շնորհել ծանօթ տպարանապետ Սէրվիչէն էֆ.ի որուն տըպարանը մայրաքաղաքիս համանման հաստատութեանց լաւագոյններէն մէկն է։ Կը շնորհաւորենք Սէրվիչէն էֆ.ն կայսերական այս բարձր գնահատման արժանացած ըլլալուն համար։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՓՈՆՍՔԱՆԹԻՆՈՒԻ)

ՎԻԵՆՆԱ, 18 մայիս.—Ֆրէմտենպլաթ խօսելով Սոֆիայի նախարարական տագնապին վրայ, կ'ըսէ թէ Պ. Տանէվ ընդհանուր կերպով զգուշաւոր ընթացքի մը հետեւած է, որուն համար մինչեւ մէկ աստիճան Եւրոպայի վստահութեանը արժանացած է վերջերս։ Պ. Տանէվ, համոզուած ըլլալով որ ո՛չ Ռուսիա եւ ոչ Աւստրիա-Հունգարիա պիտի չընեն այն տեսակ բան մը որ իրաց վիճակին պահպանումը վտանգէ որ եւ է կերպով, հրաժարած է արկածախնդրական քաղաքականութենէն, նախապէս դիտնալով որ Պուլկարիա միայն պիտի կրէ անոր հետեւանքները։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ ցաւալի պիտի ըլլայ, եթէ հիմա փոփոխութիւն մը կատարուի Պուլկարիոյ արտաքին քաղաքականութեան մէջ։ Պէտք է դիտնան Սոֆիայի մէջ թէ Ռուսիա եւ Աւստրիա-Հունգարիա հաստատուն կը մնան իրենց համաձայնութեան վրայ, թէ այդ երկու տէրութիւնները խաղաղութիւն կ'ուզեն եւ թէ որոշած են չմիջամտել որ եւ է պայմանով։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Ռուսիոյ հեռագրական Գործակալութիւնը Սոֆիայէն կ'իմանայ թէ Պուլկարիոյ նախարարական տագնապը առաջ եկած է Պ. Ռաւէվի վերաբերեալ անձնական պատճառներով։ Ցերտինանտ իշխանը, կը յարէ նոյն հեռագիրը, մտադիր չէ զանազան կուսակցութիւններէ խառն նախարարութիւն մը կազմել։ Պուլկարիոյ քաղաքականութիւնը ուընթացքը բացարձակապէս միեւնոյնը կը մնայ։ Պուլկարիա հանդարտութեան փափագող է եւ որոշած է հեռու կենալ որ եւ է չփոթութենէ։ Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ Պ. Սավով նախարար պիտի մընայ եւ երեսփոխան Պ. Պոպէվ նոր դահլիճին մէջ պիտի մտնէ։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.— Պատժական ատեանը 25ական ֆր.ի տուգանքի դատապարտեց վեց Բարուչինեաններ որոնք չէին ուզած լուծուիլ։ Բարուչինեանները երբ դատարանէն կ'ելլէին, հանկարծակի արտայայտութիւններ եղան անոնց համար։

ԲԱՐԻԶ.— Կրօնական գործոց նախարարը դադրեցուց Պէլվիլի ու Բլէզանսի երէցներուն թոչակները, նախարարական չրջաբերականին անսաստած եւ թող տուած ըլլալուն համար որ արտօնութիւն չունեցող միաբանութեանց անդամներ քարոզեն իրենց եկեղեցիներուն մէջ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ Խորհրդարանը այսօր բացուեցաւ գահաճառով մը։ Թագաւորը այդ ճառով վստահութիւն յայտնեց թէ Խորհրդարանը պիտի օգնէ իրեն՝ վերահաստատելու Սպանիոյ ազգային փառքը. կատարելագործելու օրէնքները, հաստատուն հիման վրայ դնելու երկրին վարկը եւ զարգացընելու հանրային հարստութիւնը ու բարեկեցութիւնը՝ բարեկարգութեան մէջ։ Թագաւորը յարեց թէ Սպանիա խիստ մտերմական յարաբերութիւններ ունի բոլոր տէրութեանց հետ։ Մարոքի վրայ խօսելով ըսաւ թէ եւրոպական կառավարութիւններուն ամէնքն ալ, այդ առթիւ, փափաք յայտնած են անոր հողային ամբողջութիւնը պահպանելու եւ ափրիկեան երկիրներու ապագային նկատմամբ ալ Սպանիոյ հետ համաձայն ընթանալու։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 18 մայիս.— Տանիմարքայի արքայական իշխանները, այսօր, Էլիզէի մէջ ճաշեցին։

—Նախկին նախարարապետ Պ. Ռիպօ հիւանդ է։ Երակատապէ (ֆլէկմի) կը տառապի։

—Ցիրանսայի Երեսփ. Ժողովը վաղը պիտի գումարուի։ Անմիջապէս դահլիճին հարցապնդում պիտի ըլլայ՝ անոր կրօնական քաղաքականութեան եւ կրօնական միաբանութեանց վերաբերեալ օրէնքին գործադրութեանը մասին։ Պ. Բռմպ պիտի ընդունի անմիջական վիճաբանութիւնը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Այսօր տօնուեցաւ Սպանիոյ Ալֆոնս թագաւորին ծննդեան 17րդ տարեդարձը։

—Այսօր Ալֆոնս թագաւորը կատարեց Սպանիոյ Խորհրդարանին բացումը։ Դահճառ մը արտասանելով ,ըսաւ թէ բոլոր կուսակցութեանց հաւատարմութեանը կը վստահի՝ Սպանիոյ մեծութիւնը ու բարգաւաճումը ապահովելու համար։

ՀՌՈՄ.—Կարտինալներու յառաջիկայ ժողովը յունիս 15ին պիտի կատարուի։

ՎԻԵՆՆԱ.—Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կառավարութիւնը խնդրեց Վատիկանէն՝ հրաւիրել կղերականները որ իրենց ազդեցութիւնը բանեցնեն Խրուաթիոյ մէջ։ Վատիկան նպաստաւոր կերպով ընդունեց այդ դիմումը։

ԲԱՐԻԶ.— Նախարարապետ Պ. Բռմպ մտադիր է յայտարարել Խորհրդարանին թէ կառավարութիւնը բաւականաչափ միջոցներ չունի իր տրամադրութեան տակ կրօնական միաբանութիւններու դէմ, եւ պիտի ապացուցանէ թէ հարկ է օրէնք մը քուէարկել կրօնական վարչութեան համար։ Գալով Բոնքորտայի ընկնման, ատիկա կրօնական վարչութեան հաստատուելէն վերջը միայն պիտի կրնայ տեղի ունենալ։

ՂԱԼԱՔԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 5 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	22	02 ½
Ամէնէն բարձր գին	»	22	16 ½
Ամէնէն վար գին	»	22	38
Ռումէլիի երկաթուղի գոց.	ֆր.	124	—
Ամէնէն բարձր գին	»	125	62
Ամէնէն վար գին	»	122	15

ԲԱՑՈՒՄ 6 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Դ.	22	35
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	122	62
Շիրքէթի Խայրիէ		20	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Գանքա		—	—
Գրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		—	—
Օսմ. Օթմ. Շանժ է Վալէօր		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	37
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	20
» ժուիսանս		1	80
» պարտաթուղթ		491	—
Քարպափ Գ. Պոլսոյ		492	—
Թրանսվալ		120	—
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիպսիէն		266	50
Լավրիում		83	50
Անատոլլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	35
« պարտաթուղթ	«	527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 ¾
Գերլին անտկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիորը.	21	06

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկնոց	Ղրշ.	87	22
Անգլիական ոսկի	»	109	38
Բօլ եմբէրիսլ	»	90	—
Քրմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	106	06
Մէճիտիէ	»	—	—
Բաւալի Ղրշաղրամ	Օ. Ո.	6	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 18 Մայիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	91	9[illegible]
Օսմանեան Դանի սէռի Բ.	60	—
» » » Դ. բաց.	20	
» » » Դ. գոց.	29	87
Օսմանեան Գանքա	14	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	42	50
» Մենաբոյ	44	50
Գուլկարական 1888	92	—
Իժիրսէն Ունիֆիէ	107	12
Տամինիայ	105	—
Թրանսվալ	4	62
Այտին երկաթուղի	14	50
Փոխանակագիր	25	37 ½

ԲԱՐԻԶ, 18 Մայիս

Ֆրանս. Դանի 3 %		97	80
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	բաց

ԶԷՅԹՈՒՆՑ ԲԱԹԷՆԹ

ԻՆՎԱԼԻԴՆԵՐՈՒ ՍԻՐՏԸ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆ

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹԻ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ

Ուղղուած Զէյթունցս Բաքենք ենս Լիֆ Ընկերութեան

Պարոններ,

Մեծ հաճոյքով ձեզ կը ծանուցանեմ թէ Օսմ. կայս. Պանքայի մէջ հաստատած ձեր դրամարկղի սենեակները կատարելապէս դոհ թողուցած են մեզ։ Կրնամ ըսել թէ այն ճարտարութիւնը որով հաստատուած են այդ դրամարկղի սենեակները, համապատասխանած են սեղանաւորական այդքան մեծ հաստատութեան մը պէտքերուն։

ԷՍՏԻՒԱՐՏ ԷՍՍ ԱԷՆ

Ալպէմնի խան, Պոլիս

Հայթայթիչ Օսմ. կայս. Պանքայի դրամարկղի սենեակներ կազմակերպող գործակալութիւններ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ եւ Բերայի մէջ, մասնաճիւղեր Սքիւպի եւ Մանաստիրի մէջ։

ԶՂԱՑԻՆ ԷՔ

ԿԱՐՍԻԱՑԷ՝Ի, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՀ

Ամենէն չնչին պատճառով՝ շատ ան գամ ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ և եթէ կարեւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել ապա հիւանդութիւնը ստիճանաբար կը յառաջանայ և մինչև իսկ ապագայ զաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սոսկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը՝ ալ չուտով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորապէս գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անիկայէս կը հանդարտեցնէ լիներն և ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ երկար ժամանակ կրնայ գործածուիլ առանց բնութեան կարգ անցնելու և ազդեցութիւնը կորսնցնելու։ Անքունութիւնը, քնաշրջիկութիւնը, կէս գլխու ցաւը, մոդամլութիւնը, խնդութիւնը, մոռակոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցակոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարելիքը, սրգմամը, մըղձաւանջը, կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարդաշտանութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը՝ ի բժշկուի ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԴ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

Ցանձնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլիւէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Ֆրոնսորֆի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՌԹ. ՍԹԷՖՈՒԼԻՍ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բաւնին Լիվերբուլի եւ Արեւելքից միջեւ.

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քանպանիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Լամմանիա	12950	Բաւլա	2945
Մուլթանիա	8345	Թիրիա	2936
Ումբրիա	8128	Միրզիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուրանի	7269	Շէրպուրկ	161

Դիմել առ ՅՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէքլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Բարձ Մաւսթաֆա փողոց։ 256

ԻԻՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Ապահովագրական Ընկերութիւն

Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829

Վանտոմի հրապարակ, թիւ 9 սեփական շէնքին մէջ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	252	Միլիոն ֆրանք
1900ին գանձուած ապահովագին	21	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	107	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	19	Միլիառ »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	120	Միլիոն ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	260	»
Դրամագլուխ և պահեստ	153	» »
1900ին գանձուած ապահովագին	17	» »

Արեւելքի համար մասնաւոր ասպացոյց զեղչեալ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛ և է ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի անմիջական վճարում, որով Իւնիոնի ապահովագրուողք ՁՆՐԴ են այն վնասներէն և յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին միւս այն անձինք, որ Շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՅՈՌԻ և ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բասաժ Քաթրճը Օղլու։
Մասնաճեղ՝ Ղալաթիա, Ին ալէք խան, գործակալ Միհրան Լֆ. Դուիբեան։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ դիւաւոր քաղաքաց մէջ։

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԹ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելուն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	12?,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ընդհանուր ճեղեչ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՏՈՐ ՐԷԲԲԷՆ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, հին մաքսատան տեղը, գործակալութեան գրասենեակը։ 524

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, ողջոյ օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվճեռի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է տարուէ չըներ ապահովագրեալին անձնասպառնութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ տարին իմաց տրուելու ալ կատարուի. նմանապէս ո՛և է սակի յանձնում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմնին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի հաշուեմատին է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՊՐԷՏԻ ԼԻՒՆԼԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԳԼՕ-ԱՒՍՏՐԻԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿՍՐԻՈՅ ԱԶԳԱՑԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐԾԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Կ. Պոլիս Ղալաթիա, Թահթապուն խան, Օ մ. Պ. Ֆ-ին դիմացը։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ՏԱՆ ԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

զաւակներուն աչաց պայծառութիւնով կը կայանայ. երբ անոնց աչքը կը դունատի, մռածմունքի և նեղութեան պատճառ կը լլլայ։ Եթէ այսպէս տկարացած տղու մը

Ձիերու վրայ ասոր ուշադրութիւն ընել կնամ է։

22

SCOTT'S EMULSION

տրուի՝ առողջութիւնը շուտ մը կը վերադառնայ և մռածմունքը կը դադրի։ Վանդի Ըսգօթի Բաղադրութիւն հիւանդութեանց դէմ կը դնէ, և զաղջաբը զօրաւոր մեծնալու կ'օգտէ և անոնց աչքերը փայլուն և դուարթ կը պահէ. միշտ

ԸՍԳՕԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

պահելու է. Ասիկայ զՁեզ և Ձեր զաւակները դիշեր ու ցորեկ ցաւերէ և յուսահատութիւններէ կը փրկէ։ Ուշադիր պէտք է ըլլալ որ շիշը վրան այս նշանով վաղդոյն փաթեթի մը մէջ է — եթէ կ'առնէք

ԸՍԳՕԹԻ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

փժշկութիւն առած կ'ըլլաք։

Բոլոր քիմիագէտները և դեղագործները կը գործածեն։

ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1857ին Արքայական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Բէօթա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարեալ գումարներ	Երաշխաւորական գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանք	114 միլիոն ֆրանք	461,035,390 ֆրանք

Սոյն Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կ'ապահովագրէ ամէնէն նպաստաւոր պայմաններով և անմրցելի գիներով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, շահաբաժնի մասնակցութեամբ և երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու և կենսաթեր թոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններուն համար դիմել Ընկերութեան գրասենեակը Պոլիս. Պարնաթեան խան։ Ընկերութեան մասին դիմել Օսմ. կայս. Պանքայի

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար

747 92—104 ՈՐԴԻՒ ՆԻՍԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆԻ

ERNEST GL VANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՐՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վճարէ ամէն տեսակ արժէթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 դրշ.էն մինչեւ 100 դրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առաջ քաշուած միմիանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Ասկէ զատ արժէթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն միմանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժէթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 դրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն չնորհիւ, յաւաջիկայի արժէթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահուած ողջիւր մըն է։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԻՌ

Ընդմէջ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեռայի

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Ալպանս	1069	Գամս	1497	Գոգս	1011	Մարմս	724	Բոգարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկս	2906	Գրօտնս	1695	Մարէնկս	2273	Մարֆս	1113
Անձէլս	1541	Գորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսոգս	2271	Ցիտս	4311	Հիտալկս	1581	Միքաստս	3557	Միլվիս	1193
Պասանս	1822	Տամինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Մէրս	1200
Պորտինս	1264	Տուրս	2383	Հօրպիս	3600	Մանդէպլլս	1735	Թասսս	1328
Պրամս	1076	Տրաբս	1713	Հումվէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Պրիֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օմիս	4100	Թրէյտս	1470
Գէյս	1671	Էլտօրատս	1520	Ցիլնս	1080	Ինիարիս	4036	Թրքիտս	487
Գալիրսս	1337	Էրազս	1841	Քէլէս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վէրս	1289
Զիբակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիալիս	2229	Վէրմուրնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանոս	2272	Բինալտս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Գալիլէս	3060	Լիվօրնս	1648	Բրլլս	1612	Զէրս	1200
Գոլորատս	4235	Գիրանս	1243	Լօբէնցս	3191	Բօսէս	1789		

Հorաչիս ոգեանաւը, նաւապետ Քրօֆթ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է,

Վասfo չ գենաւը, նաւապետ Կրին, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուի ամսոյս 9Հին։

Մnrnffo շոգենաւը, նաւապետ Պօքսհօլ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հալ և ամս յս 15ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՋՕՏ

Թ. 23—24. Գալատա Մէյլէք խան Ղալաթիա 277

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵ ԱԻԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Գշ. 6/19 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 7/20 Իզմիր, Բիրէ. Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցութիւն Աղեքսանդրիայէն (Բորդ-Սայիտ, Սուէզ. Գէրուէ, Թարապուլուս-Սիրիա)
Եշ. 8/21 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէի առաջ։
Ուր. 9/22 Օտեսայէ ժամը 10ին միջօրէի առաջ
Շբ. 10/23 Տարտանել, Այնորոզ, Սմիրնիա, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Սիրիա, Գէրուէ, Եաֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅՈՅԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԼԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՕԳԱՏՈՒԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Մայիս 19ին Պիքիճի, Մասիլիան,
» 25ին Միճկէրէի, Ամասիա, Եզկիլէն

ՄԵԾՆՈՒՄՆԵՐ

Մայիս 20ին Պիքիճի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովոռոսիյսկ
» 26ին Միճկէրէի, Ունիէ, Մարսիվան

Ճանապարհի բոլոր կայանները

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Ցեղեկութեանց համար դիմել Գալաթիոյ Բոսֆոր Հանի դիմաց։ 516 Թ. ԲԱՅԱՆԴՈՒՐ

ՅԱԼԼ. ԼԷՅԼԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բաւնող

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Վիքթորիան	10500	Ցլավիա	[illegible]
Անմէնեան	10500	Էմիրտրին	[illegible]
Էսպրիան	10500	Արիժ.ան	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Այմէրիան	[illegible]
Ցիլատէլֆիա	9000	Արապիան	[illegible]
Գօլամիան	8000	Աթէնիան	[illegible]
Ձորտիան	8000	Անտալուզիան	[illegible]
Պասրինան	8000	Այգաստրն	[illegible]
Ցիրմինեան	8000	Լէսպիան	[illegible]
Ցալէրնիան	3700	Մինեռ	[illegible]
Վավնիան	3700	Օրորոս	[illegible]
Ցլամինիան	3700	Լիսպոն	[illegible]
Ցապիան	3500		

Ապրանքի ուէրեքէն երբ ինդուլ իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրամանքը ղրկել չեղնուին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՆՎԱՐ ԼԱՅՈՆԴԷՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ, մաքսատան հին տեղը

600

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի, Գլասկոյի, Միջերկրական եւ Սեւ Ծովի միջեւ բաւնող շոգենաւեր

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Բամսէգ	3000	Թիպս	[illegible]
Անպիս	3000	Նէրթիս	[illegible]
Թէյպը	3000	Օսայրիս	[illegible]
Քեանորուս	3000	Թէրա	[illegible]
Ցարոս	3000	Մէֆինքս	[illegible]
Օսմանլի	3000	Դասբրնի	[illegible]
Մարգարիտ	2500	Գիլէտ	[illegible]

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՄԻԼ և Ընկ. Ուիթմիլ խան

ՅՈՒՆԻՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 21. Ցէյրեք Սգրիգ Լիվերբուլ

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի (42)

ՖՈՐԹՈՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱՍՈՆԻ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԺՕՐԺԷԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ե

—Ըսել է նշանակութիւն չունէր երկիրիկուն ինծի մատուցած ծառայութիւնը, գոչեց Մաքսիմ հանդգնաբար չեղտով մը։

—Իրաւ որ ես ալ կը վարանիմ ըսելու թէ շնորհակալ ըլլալու եմ այդ մասին։ Առանց այդ սրիկային օգնութեան, որ կէս գիշերուն կը թափուի փողոցներուն մէջ, լաւ դաս մը առած պիտի ըլլայիր, դաս մը՝ որ թերեւս իմաստուն դաղափարներ ներշնչէր քեզի։

—Բայց, մօրեղբայրս, թոպաման պիտի ընէին զիս։ Այդ դնով ձեռք բերուած իմաստութիւն մը, չատ սուղի պիտի նստէր քիչ մը։ Մնաց որ Պ. Տորժէրի նկատմամբ երախտապարտութիւն զգալ քու պարտքդ է։ Քեզի հարկ է վաճառատոյց ընել զայն։ Ինչո՞ւ համար չես ապահովեր անոր ապագան, քովդ առնելով զայն։

—Այդ մասին պէտք չէ տարակուսիլ։ Նախ կոմսուհիին չնորհներուն արժանանալու միջոց մը պիտի ըլլայ անիկա։

—Դեղեցի՞կ է այդ կինը, հարցուց մատակարարուհին։

—Բէ՛հ, ըսաւ Պ. Բամարէ, որ դեղեցկութիւն մը գտնատելու յաւակնութիւնը կը սնուցանէր. Ջլախտաւոր խարտիշուհի մը է, ծամուած թուղթի գոյնով, ու տասը մատներու մէջ առնուելիք հասակով։ Ցաճախ տեսած եմ զայն, Շան դ'Էլիզէէ անցած ատեն, ալխոյժ ձիեր վարելով. ճոխութիւն չունի։ Իմ սիրած տիպարս չէ։ Սառոյցէ կնոջ մը երեւոյթը ունի։ Տաք կլիմաներու մէջ ապրող գեղեցկութեանց վրայ խօսեցէք ինծի։ Ինչպէս Հնդկաստանի մէջ։

—Ամուսնացած է կոմսուհին, յարեց տիկին Մարթին, որ Ալիսի համար անպատշաճ կը նկատէր հնդկական պատմութիւնները։

—Այրի է, ըսաւ սեղանաւորը, հետեւաբար իր անձին ու հարստութեան տէր։ Սւսանիկ յարմար կին մը իր հարստութիւնը կէս մը մխած ամուրիի մը համար։ Իմ քեռորդիս Թոդ լաւ լսէ։

—Հէ՛, հէ՛, դէշ դաղափար չէ տիկա, պատասխանեց Մաքսիմ։ Պիտի ներկայանամ կոմսուհիին։

—Այդ դեղեցիկ եռանդդ հանդարտեցուր։ Հիմա ճամբորդութեան մէջ է։

—Երկա՞ր ատենի համար։

—Տասնհինգ օրուան համար, կարծեմ։ Անցեալ չաբթու իր վերակացուն զրկած էր ինծի, յիսուն հազար ֆր. առնելու, Մոնաքօ կամ Նիս կատարելիք զբօսական պտոյտ մը կատարելու համար։ Ցանձնեցի ուղուած դումարը։

—Այն ատեն իր դարձին պիտի սպասեմ։ Զարմանալի է հիմակուան կիներուն սա ճամբորդութիւնը. կարծես թէ ամէնէն գեղանիները խօսք մէկ ըրած են՝ միեւնոյն ատեն Բարիզէն մեկնելու համար։

—Կարծես թէ դուք ալ կնոջ մը բացակայութեան վրայ ցաւ կը զգաք, ըսաւ Պ. Բամարէ խորամանկութեամբ։

—Ե՞ս, բնաւ երբեք։ Օդին պէս ազատ եմ... ո եւ է փափագ չունիմ ազատութիւնս կորսնցնելու։

—Այն ատեն զգուշացէք։ Կ'ըսեն թէ կոմսուհին ամէնուն գլուխն ալ կը դարձնէ։ Բայց չեմ գիտեր ինչո՞ւ համար, որովհետեւ այնքան նիհար է որ...

—Ալիս, սիրելի բարեկամուհիս, ընդմիջեց տիկին Մարթինս, վալս մը չպի՞տի ածէք... Վակը, օրինակի համար։ Անիկա կը նախընտրեմ։

Բարի մատակարարուհին առանց պատճառի չէր որ եղած խօսակցութիւնը յարմար չէր դատեր մանկամարդ աղջկան մը, մանաւանդ որ այդ խօսակցութիւնը վերանգաւոր ուղիներու մէջ կ'իյնար։ Երաժշտութիւնը փրկարար ուշադարձութիւն մը կը թուէր իրեն։

Օրիորդ Տորժէր ճարտար էր դաշնակահարութեան մէջ, եւ ինչ որ աւելի կ'արժէր, այդ խանդոտ արուեստին նկատմամբ սէր ու պաշտանք կը զգար, որ սրտերը կը յուզէ, ականջները հմայելով։ Բայց շատ քիչ անգամ կը յօժարէր իր դաշնակահարի տաղանդը երեւան բերել երաժշտութենէն չհասկցողներու առջեւ։

Այդ բանին կը համակերպէր, իր հօրը հաճելի ըլլալու համար միայն, որ կը սիրէր երաժշտութեան ունկնդրելով քնանալ, ճաշէն յետոյ։

Այդ իրիկուն, բացառապէս, շատ ազատել չտուաւ։

Իրմէ խնդրուած վալսը ցաւադին յիշատակներ կ'արթնցնէր իր մէջ։

Վերջին անգամ Ռոպէր տը Բարնուէլի ներկայութեանը զարկած էր, որ բնաւ չէր ձանձրանար այդ վալսէն։

Ռոպէր ընտիր երաժիշտ մըն էր. իսկ Ալիս աղւոր ձայն ունէր ու լաւ կ'ընկերակցէր անոր։ Շուպէրթի մէկ մեղեդիէն սկսած էր իրենց սէրը։ Մինչ մանկամարդ աղջիկը կ'երգէր զայն, արցունքի չիթեր տեսած էր Ռոպէրի աչքերուն մէջ։ Ռոպէր կարդացած էր անոր աչքերուն մէջ ու հիմա հոն չէր ալ եւս։

Պ. Տորժէր որ քիչ մը շատ ուշ նշմարած էր գերման երաժշտութեան վտանգները, կը զգար թէ իր աղջիկը բուժուած չէր, եւ թէ զարնելիք վալսը անոր մտածումները պիտի խոյացնէր դէպի բացական. այս պատճառաւ կ'անիծէր տիկին Մարթինոյի ձախաւորութիւնը։

Պ. Տորժէր կը յուսար թէ Ալիս մերժէ։

Շատ զարմացաւ երբ տեսաւ որ Ալիս առանց վարանումի կ'ուղղուի դէպի դաշնակը, որ սբահին խորը դրուած էր։

—Օ՜ն, չարիքը անդարմանելի չէ, քանի որ սիրայօժար կ'անցնի դաշնակին գլուխը, մրմնջեց Պ. Տորժէր, ձեռքերը չփելով։

—Պարոն Վինեորի, ձայնագրութիւն գիտէ՞ք, ըսաւ Ալիս, խօսքը արկղակալին ուղղելով, որ չէր հեռացած մանկամարդ աղջկան քովէն, մինչ իր բարեկամը՝ Մաքսիմ կը խօսէր։

Խեղճ տղան մեծապէս զարմացաւ, որովհետեւ օրիորդ Տորժէր բաւական մօտէն կը ճանչնար զինքը եւ գիտէր թէ ձայնագրութեան տեղեակ չէր. բայց հարկ եղաւ հրապարակաւ խոստովանիլ թէ բնաւ չէր հասկնար ձայնագրութենէ։

—Այն ատեն քուզէնս պիտի դարձնէ ձայնատարին էջերը, յարեց մանկամարդ աղջիկը, Մաքսիմի նայելով։ Ատիկա պատիժ մը պիտի ըլլայ, անցեալ չորեքշաբթի եկած չըլլալուն համար։

—Քա՛զդր պատիժ, գոչեց Ալիս, որ ի վիճակի էր խնդրուած ծառայութիւնը մատուցանելու, որովհետեւ մը ամէն բան գիտէր, առանց բան մը սորված ըլլալու իսկապէս։

Պ. Տորժէր գոհ էր։ Ալիս նախ հրաւիրած էր իր պաշտպանած թեկնածուն։ Ալ եւս չէր ցաւեր մատակարարուհին կողմէ Վակը խնդրուած ըլլալուն համար։

Մաքսիմ ալ իր կողմէ կ'ուզէր հանելի ըլլալ Ալիսի զոր չատ կը սիրէր, անկեղծ բարեկամութեամբ, եղբայրական բարեկամութեամբ՝ զոր լաւ կը փափաքէր իր փոքրիկ քուրիկը։

Երկուքը գացին դաշնակին առաջեւ ու այրերը վառարանին մօտեցան, իրենց սակցելու համար։

Սիրէն փողոցի չորեքշաբթիի կոյիներուն մէջ անհրաժեշտ դարձած երաժշտութիւնը, բայց պարտաւոր էր անոր ունկնդրելու. մինչ օրիորդ Տորժէր իր բուսանդակ հոգին կը դնէր իր զարկած մէկ կտորին մէջ, որ աւելի փափաք կամաչակները պիտի խանդավառէր։ Ան դին հիւրերը կը խօսակցէին ջաղաքականութեան, սակարանի ու արդարադատի վրայ։

(Շարունակելի)